АВГУСТ—ҲОСИЛ ТЎПЛАШДА ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ОЙ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 152 (4399). | 1 август, 1970 йил. ШАНБА | Баҳоси 2 тийин.

Ишлаб чиқаришда ҳам, аҳоли яшаб турган жойда ҳам аҳолининг барча табақалари орасида агитация ва пропаганда ишларини кучайтириш керак. Марказий Комитет Пленуми материалларини пропаганда қилиш меҳнаткашларни қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада ривожлантириш учун курашга сафарбар қилишга, бу йилги юбилей йилининг планлари ва мажбуриятларини бажаришга, бешйилликни муддатидан олдин тугаллашга, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIV съездини муносиб кутиб олишга ёрдам бериши лозим. Партия комитетларининг, касаба союз, совет ва хўжалик органларининг раҳбар ходимларини, илмий ходимларни, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, энг яхши агитатор, пропагандист кадрларни КПСС Марказий Комитети июль Пленуми ҳужжатларини пропаганда қилишга тортиш керак.

(Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «КПСС Марказий Комитети 1970 йил июль Пленуми қарорларини пропаганда қилишни кучайтириш тўғрисида»ги қароридан).

ЭРТАГА—БУТУНИТТИФОҚ ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР КУНИ

Урта Осиё темирйўлчилари Бутуниттифоқ темирйўлчилар кунини пассажир, юк ташиш планларини ошириб бажариш билан кутиб олишяпти. Суратда: «Ўзбекистон» поездининг бригадири Нормат Нортожиев ва вагон депоси ишлаб чиқариш техника бўлимининг бошлиғи Лазокат Алимбекова ўртоқларни кўриб турибсиз. Улар пассажирларга намунали хизмат кўрсатишда ҳамкасбларига ўрнак бўлишяпти.

В. ЛЕЙЗЕРОВИЧ фотоси, (ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ИЮЛЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАЙЛИК!

ПАХТА ЕТИШТИРИШНИ КЎПАЙТИРАМИЗ

Районимиз хўжаликларида Янгиариқ, Пахтакор районлари деҳқонларининг ватанпарварлик ташаббуслари қизғин маъқулланди. Ҳар бир колхоз ва совхозда илғорлар тажрибаси асосида ташкил қилиш, гектар бошига ҳосилдорликни кўтариш, пахтани тез етилтириб, ҳосилнинг асосий қисмини машиналар ёрдами билан териб олиш юзасидан тадбирлар белгиланяпти.

Бизнинг колхозда ҳам КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари атрофлича ўрганилмоқда.

Пахтакорларимиз, лубкорларимиз барча куч ва имкониятларини ишга солиб, хўжалик йилини ҳар тарафлама муваффақиятли якунлашга пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Экинлар парвариши агротехника талабларига мувофиқ олиб борилмоқда. Бу соҳада қўшимча ишчи кучлари ва техникадан самарали фойдаланиляпти. Биз колхозчиларнинг умумий йиғилишида оширилган мажбурият қабул қилдик. Партиямизнинг навбатдаги XXIV съездини муносиб кутиб олиш мақсадида 28 ўрнига 30 центнердан «оқ олтин» топширишга қатъий бел боғладик. Пахтанинг ялпи ҳосилини 1560 ўрнига 1680 тоннага етказиш учун курашмоқдамиз.

Хўжалигимизда йиғим-теримга пухта тайёргарлик кўриляпти. Ҳосилнинг ҳаммасини қўшимча ишчи кучлари олмай, фақат машиналар ёрдами билан териб оламиз. Колхозда алмашлаб экишни амалга ошириш мақсадида икки йилдан бери каноп экаяпмиз. Биз бу соҳада ҳам оширилган мажбурият олдик. Пландаги 135 ўрнига ҳар гектар ердан 160 центнердан каноп пояси топширишга бел боғладик. Бригадалар, звенолар, сувчилар, механизаторлар ўртасида мўл ҳосил етиштириш юзасидан бошланган мусобақа қизғин давом эттирилмоқда.

Колхоз правлениеси, партия ташкилоти далада ишлаётганлар учун барча шароитларни яратиб берган. Август ойидан ишни сифатли бажарган сувчи ва механизаторнинг иш ҳақи бир ярим-икки баробарга кўпайтирилди. Қатор ораларида ишлаётган колхозчиларга 20 процент, канопда ишлаётган колхозчиларга эса қўшимча равишда 10 процент ҳақ тўланади.

Август ойи зарбдор ой, деб эълон қилинган. Ҳар бир туп ғўзада қўшимча уч-тўрттадан кўсак тўплашга ҳаракат қиляпмиз.

Турисбек Бектаев бошлиқ бригадада 95 гектар пахта майдони бор. План бўйича ҳар гектар ердан 24 центнердан «оқ олтин» топширишлари керак. Съезд шарафига бошланган мусобақада фаол қатнашиб, бригада аъзолари ҳар гектар ердан қўшимча олти центнердан пахта топширишга сўз бердилар. Аҳдига вафо қилаётган бригада аъзолари колхозда биринчилар қатори чеканкани тамом қилдилар. Бу ерда ғўза қатор ораларига ишлов бериш каноп йиғиштириб олиш билан бирга боғлаб олиб борилмоқда. Бригада аъзолари 35 гектар ернинг ҳар гектаридан 160 центнердан каноп поясини топширамиз, дейишмоқда.

Ислом Алиев бошлиқ бригада аъзолари ҳар гектар ердан 30 центнердан «оқ олтин» топширишга, ҳосилнинг асосий қисмини машиналар ёрдами билан териб олишга сўз бердилар.

Колхозимизнинг ҳамма бригада ва звеноларида қатор ораларига ишлов бериш авжида. Ғовлаб кетган ғўзалар сувдан қантарилиб, тез-тез культивация қилинмоқда. Ҳосили кам, орқада қолган ғўзаларга эса қўшимча ишлов берилиб олдингиларга етказилиб олинмоқда. Барча майдонлардаги экинларга шарбат суви оқизилаяпти. Бу эса шонани гулга, гулни кўсакка айлантиришда, шунингдек ўсимликнинг томирини доимо юмшоқ тупроқда сақлашда муҳим роль ўйнаяпти. Биз август ойида барча пахта майдонларига камида бир ярим-икки баравар қўшимча ишлов беришни лозим топдик.

Механизаторларимиз тракторларнинг иш органларини тўсқичлар билан ўраб қатор ораларига ишлов беришни давом эттирган ҳолда, йиғим-теримга тайёргарлик кўряптилар.

Ўтган йили далаларимизда 28 терим машинаси ишлаган эди. Бу йил уларнинг сони 32 тага етказилади. Ҳозир терим агрегатларининг деярли ҳаммаси ремонтдан чиқарилиб қўйилди. Ҳосилни қоп-қанорсиз ташийдиган 34 та тележкадан 30 таси тайёр.

Биз имкони борича ҳосилни машиналар ёрдами билан териб олишга ҳаракат қиламиз. Бу колхозга ҳам, давлатга ҳам фойдалидир.

Экинларимиз бу йил анча эртаги. Бу эса ғўзани дефолиация қилишни барвақт бошлаш имконини беради. Шуни ҳисобга олиб, 1 сентябрданоқ дефолиация қилишга киришамиз. 50—60 процент пахтаси очилган ерларда эса дарҳол терим агрегатларини ишга соламиз. Йиғим-теримда подборшчик ва кўрак йиғиштирадиган машиналардан ҳам самарали фойдаланамиз.

Август ҳосил тўплашда ва уни йиғиштириб олишга тайёргарлик кўришда зарбдор ой ҳисобланади. Биз бунинг моҳиятига тўла тушуниб, ўтган ойларга нисбатан янада ғайрат кўрсатиб ишлаймиз. Ҳар бир туп ғўзани меҳр билан парвариш қилиб, баракали ҳосил тўплаймиз.

И. ШУБЛАДЗЕ,
Оққўрғон районидаги «Москва» колхозининг раиси.

ВАЪДА—6000 ТОННА

КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларидан руҳланган **ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ РАЙОНИДАГИ «ПРАВДА» КОЛХОЗИ**нинг аъзолари пахтачиликни янада ривожлантириш юзасидан ўз зиммаларига оширилган мажбурият қабул қилиб, пландаги 5249 ўрнига 6000 тонна пахта етиштиришга бел боғладилар. Ҳар гектар ердан олинадиган ҳосил 34 центнерга етказилади.

Барча майдонларда ғўзани озиқлантириш юзасидан берилган топшириқ муваффақиятли бажарилди. Қатор ораларига уч марта комплекс ишлов берилди. Кўпгина бригадаларда ғўза тўртинчи марта культивация қилиняпти. Барвақт чеканка қилинган майдонлардаги ғўзалар кўплаб ҳосил тўпламоқда. Тупроқни юмшоқ сақлаш, гулларни тўкиб юбормаслик учун барча чоралар кўрилган. Шарбат суви оқизиш кенг йўлга қўйилди.

Ким Илья, Ким Чун Ок, Ли Чен Нюн, Т. Турдиқулов, Н. Фатхутдинов, А. Икромов ўртоқлар раҳбарлик қилаётган бригадаларда ғўза парвариши илғор агротехника талабларига мувофиқ олиб борилмоқда. Бригада аъзолари ўртасида социалистик мусобақа кенг авж олган. Иш намунали ташкил этилганлиги сабабли ғўзани чопиқ қилиш, суғориш, культивация кўнгилдагидек бормоқда.

Коммунист ва комсомоллар дала ишларини яхши йўлга қўйишда шахсан намуна кўрсатиб, пахтакорларни Янгиариқ ва Пахтакор районлари деҳқонларидек ишлашга даъват қилмоқдалар.

А. КИМ.

ЭРГАШ ТЕМИРОВ Янгийўл районидаги Назарали Ниёзов номли колхознинг пешқадам сувчиларидан. У ишлаётган карталардаги ғўзалар бўлиқ ҳосил тўпламоқда. Суратда: сувчи ўртоқ Э. Темиров.

О. Қозоқбоев фотоси.

СЪЕЗД ШАРАФИГА

БЎКА. 29 июль. (ЎзТАГ). КПСС Марказий Комитети 1970 йил июль Пленуми қарорларидан руҳланган Бўка райони пахтакорлари пахта етиштиришни кўпайтиришнинг, таннархини арзонлаштиришнинг янги йўлларини белгилаб олмоқдалар. Бўка деҳқонлари беш йилликнинг охирги йилида давлатга 77 минг тонна яъни бултургидан 12 минг тонна кўп пахта сотишга қарор бердилар.

Пахтакорликларнинг мурожаатига жавобан бўкаликлар 56 минг тонна пахтани машинада териш ва 30 минг гектар майдондаги бутун ҳосилни машина билан йиғиштириб олишни мўлжалламоқдалар. Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда улар машинада пахта териш йўли билан 600 минг сўмдан ортиқ маблағни тежаб қолишлари мумкин. Пахта теримида 977 машина ишлатилади. Шундан 700 таси ҳозирнинг ўзидаёқ шай қилиб қўйилди. Калинин номли колхоз пахта териш машиналарининг ҳаммасини биринчи бўлиб ремонтдан чиқарди. Бу колхоздаги қирқта агрегат теримга шай бўлиб турибди. Ҳамза номли, «Партия XX съезди» колхозлари ҳам техникани ремонт қилиб бўлмоқда.

МАДАДКОРМИЗ

Чирчиқ қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи коллективи республикамиз деҳқончилигини юксалтиришга муносиб ҳисса қўшиб келмоқда. Корхона цехларида тайёрланаётган турли-туман машина ва механизмлар пахтакорларга жуда қўл келяпти. Ҳар йили кўплаб эҳтиёт қисмлар тайёрлаб чиқариляпти.

Машинасозлар юбилей йилида ҳам самарали меҳнат қилишмоқда. Беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш, ишлаб чиқаришнинг барча техник-иқтисодий кўрсаткичларини янада яхшилаш учун тинмай курашмоқдалар. Ички резервлардан унумли фойдаланиш, социалистик мусобақани авж олдириш, унинг оммавийлигини таъминлаш яхши самара бермоқда. Шу туфайли юбилей йилининг олти ойлик топшириғи анча ортиғи билан адо этилди. Пландагидан ташқари 200 минг сўмликдан кўпроқ машина ва механизмлар деҳқонларга етказиб берилади.

Заводнинг асосий маҳсулоти ҳисобланган культиваторлар тайёрлаш муттасил ортиб боряпти. Ўтган олти ой мобайнида 8 мингга яқин шундай агрегат ишлаб чиқарилди. Қўшимча тайёрлангани 100 тадан ошиб кетди. Коллектив ишлаб чиқаришнинг бошқа соҳаларини ҳам тўхтовсиз юксалтирмоқда. Меҳнат унумдорлиги пландагига қараганда 4, 6, ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 7,3 процент ортди. Материаллар ва хом ашёларни, электр энергиясини иқтисод қилиш туфайли ўнларча минг сўмлик жамғарма олинди.

— КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорлари ишчи-хизматчиларимизнинг куч-ғайратини янада ошириб юборди,— дейди завод директори ўртоқ Супиталев.— Унда деҳқончиликни ривожлантиришнинг энг муҳим омилларидан бири унинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш эканлиги алоҳида таъкидланди. Бу қишлоқ хўжалиги эҳтиёжлари учун машина-механизмлари тайёрлашни кўпайтириш, уларнинг замонавий, унумли ишлайдиган янги хилларини ишлаб чиқариш ва деҳқонларга етказиб беришга боғлиқ. Коллективимиз ҳам бунга муносиб ҳисса қўшишга астойдил ҳаракат қилмоқда. Шу мақсадда ўзаро социалистик мусобақа янада авж олиб кетди, барча ишчилар, инженер-техник ходимлар машиналар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва уларнинг сифатини яхшилаш имконини берадиган ички имкониятларни қидириб топиш ва ишга солиш йўлида ижодий изланишни янада кучайтириб юбордилар.

Биз бу йил мамлакатимиз пахтакорларига 17 минг дона культиватор етказиб беришимиз лозим. Коллективимиз, албатта, бу вазифанинг уддасидан чиқади.

Биз ишни бундан буён ҳам тинмай жадаллаштирамиз. Миришкор деҳқонларнинг ҳақиқий мададкори сифатида уларга қўлимиздан келган барча ёрдамни берамиз.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

Деҳқон, асад — экиннинги ясат дейди. Ҳозирги асад келган кунларда деҳқонларимиз экинларини ясатиш учун, яъни шохларини чеканка қилиш, тагидаги ўтларни юлиб, майда чопиқдан чиқариш, культивацияни кўнгилдагидек ўтказиб, қатор оралари тупроғининг майин бўлиши учун курашмоқдалар.

Бир неча йилдирки, вақт ва қўл меҳнатини кўп талаб қиладиган чеканка ҳам техника елкасига юкланди. Ҳозирги пайтда колхоз ва совхозларга борсангиз, чеканка қилаётган механизаторларни кўриб қувонасиз. Бу иш шу кунларда Оққўрғон, Ўрта Чирчиқ районларида яхши олиб борилмоқда.

Бўка район колхоз ва совхозларида чеканканинг моҳиятига тўла тушиниб, бу ишни ўз вақтида, сифатли ўтказишга катта эътибор берилмоқда. Ҳозир район хўжаликлари далаларида юздан ортиқ чеканка қиладиган машиналар ишлаб турибди. Шу кунгача 70 процентдан ортиқ ердаги ғўза чеканкадан чиқарилди.

Аммо, умуман чеканка қилиш кўпгина районларда кўнгилдагидек эмас. Бу йил ғўзаларнинг ўсиши ва ривожланиши ўтган йилдагига қараганда бирмунча тузук бўлишига қарамай, айрим районларда чеканка жуда кечиктириб юборилмоқда. 1969 йил июль ойининг охирларида областда чеканка қилиш топшириғи 13 процент бажарилган экан. Бу йил шу муддатга 28,6 процент адо этилган. Лекин чеканка қилишда область эришган даражадан анча орқада қолаётган районлар бор. Орджоникидзе, Янгийўл, Бекобод районлари нима учундир чеканка суръатини тезлаштирмаётирлар. Ўтган бир ҳафта давомида бу районларнинг кўпгина колхозлари чеканка қилиш топшириғини жуда қониқарсиз бажардилар.

ЧЕКАНКАНИ СИФАТЛИ ЎТКАЗАЙЛИК

Бугун биринчи август. Ҳали жуда кўп ерлардаги ғўзаларнинг ўсиши, ривожланиши кўнгилдагидек эмас. Айрим пайкалларда ғовлаб кетган ғўзалар бор. Ғовлаган ғўза кам ҳосил туккан ғўзадан ҳам ёмон. Чунки бундай ғўзалар баргига, ҳосилсиз шохларга зўр бериб, кўринишда чиройли бўлса ҳам унум беришда деҳқонни алдаб қўйиши мумкин. Шунинг учун ана шундай далаларда тепа шохларни, айниқса, ён шохларини чеканка қилишга, қатор ораларини қуёшдан яхши фойдаланиб, тупроқнинг қизиши учун қулай шароит яратиб беришга алоҳида эътибор беришимиз талаб қилинади.

Районлар, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари чеканкага етилган далаларда бу ишни дарҳол ва сифатли ўтказиш учун техникадан, одам кучларидан мақсадга мувофиқ фойдаланиш тадбирларини кўришлари керак.

Барча колхоз ва совхозларда чеканка вақтида, сифатли ўтказилсин. Бу билан ҳосилнинг кўпайишига ва кўсакларнинг эрта етилишига эришган бўламиз.

ОҚҚЎРҒОН районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг далаларида ғўзани чеканка қилишда механизациядан моҳирлик билан фойдаланиляпти. Шу сабабли чеканка тез ва соз ўтмоқда. Суратда: механизатор ўртоқ Э. Алимжонов. У техника ёрдами билан ғўзани чеканкадан чиқармоқда.

А. Абалян фотоси.

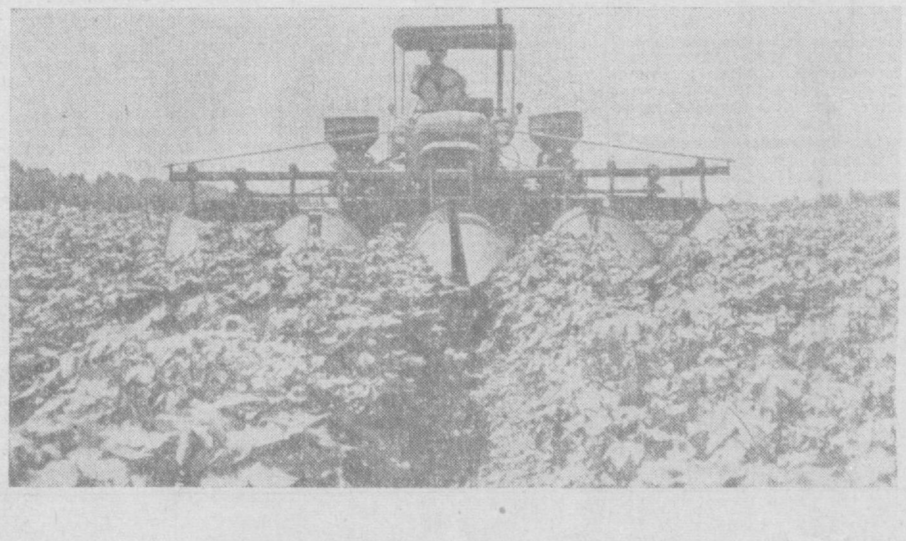

КЕЛГУСИ ҲОСИЛ ТАРАДДУДИ

Ўзбекистон колхоз ва совхозлари бу йил 260 минг тонна юксак кондициядаги уруғлик чигит йиғиштириб олишлари керак. Уруғлик пахта қаерда ва қайси далалардан териб олинади—қишлоқ хўжалиги область бошқармалари ва республика пахта тайёрлаш трестлари агрономлари, уруғшуносларининг Тошкентда очилган республика семинари шу масалага бағишланди.

«Тошкент» номи билан аталган вилтга чидамли пахта навининг уч хили ҳозир ҳаммага манзур бўлмоқда. Ана шу навлардаги уруғликлар бу йил Ўзбекистоннинг турли тупроқ—иқлим зоналарида, кўпроқ вилт билан зарарланган далаларда дастлабки 8 минг гектар майдонга экилди. Мутахассислар ана шу майдонлардан келгуси йил баҳорида 120-150 минг гектар майдонга етадиган миқдорда уруғлик чигит олиш учун кузда пахтани шу жойдан териб олишни мўлжалламоқдалар. Келгуси беш йилликда ана шу навларни экиш учун 1 миллион гектар майдонни ажратиш кўзда тутилади. Пахта майдонларидаги янги «159—Ф» навининг истиқболи ҳам жуда катта. Ана шу нав бу йил кўпайтириш учун экилган далалардан тахминан 75 минг тонна жуда соз уруғлик йиғиштириб олинади. Бу эса келгуси йилда 650 минг гектар майдонга экиш учун кифоя қилади. (ЎзТАГ).

МИЛЛИОН СЎМ ТЕЖАБ ҚОЛИНДИ

«Узбексельмаш» беш йиллик бошланганидан бери тежалган металлдан 3 мингта чигит сеялкаси ишлаб чиқарди. Бу—завод новаторлари эришган муваффақиятлардан биттагинаси, холос. Рационализатор ва ихтирочиларнинг шу вақт мобайнида жорий қилинган таклифларидан тежалган маблағ миллион сўмга етди. Ҳолбуки, беш йилликнинг охирига бориб шунча пул тежаш режаланган эди. Новаторлар машиналар конструкциясини яхшилаш ва вазнини енгиллаштириш, уларнинг эксплуатация сифатларини такомиллаштириш устида ҳормай-толмай ижодий фикр юритмоқдалар.

Ихтирочилар ва рационализаторлар жамиятининг завод ташкилотида 650 киши бор.

ТАБРИК УЧУН ТАШАККУР

Бирлашган Араб Республикасининг президенти Жамол Абдил Носир Л. И. Брежнев, Н. В. Подгорний ва А. Н. Косигин номига жавоб телеграммаси юборди. Жамол Абдил Носир бу телеграммасида 23 июль революциясининг 18 йиллиги муносабати билан Совет раҳбарлари йўллаган табрикда изҳор қилинган туйғулар учун самимий миннатдорчилигини билдирди.

Телеграммада бундай дейилади: империализм ва сионизм кучларига қарши, араб халқининг ҳаққоний иши йўлидаги курашида бераётган ёрдами ва самимий дўстлиги учун Бирлашган Араб Республикаси халқининг дўст Совет Иттифоқига муҳаббат ва миннатдорчилик туйғуларини хурсандчилик билан сизларга маълум қиламан.

Кейинги вақтларда Москвада олиб борган музокараларимиз мамлакатларимиз ўртасида самарали ва конструктив ҳамкорлик мавжудлигини тасдиқлади ҳамда халқларимиз ўртасидаги қудратли ва мангу дўстлик воситаларини мустаҳкамлади. Бизнинг дўстлигимиз адолатга асосланган тинчликни мустаҳкамлаш учун мамлакатларимиз бахт-саодати йўлида ривожланиб, равнақ топишини истаймиз.

(ТАСС).

ЭРТАГА — БУТУНИТТИФОҚ ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР КУНИ

ПЎЛАТ ИЗЛАРДА

Тошкент тепловоз депосининг аҳил коллективи эртага нишонланадиган ўз байрамларини давлат планларини ошириб бажариш билан нишонлашмоқда. Суратда: (чапдан ўнгга) машинистлардан А. Кабаргин, А. Дрогобицкий ва А. Тўлаганов ўртоқларини кўриб турибсиз.

И. ГЛАУБЕРЗОН ва В. СИРОТКИН фотоси.

ЮКИНГИЗ ЕРДА ҚОЛМАЙДИ

Республикамизга ҳар куни юзлаб контейнерларда халқ хўжалиги юклари келиб туради. Уларда янги бунёд этилаётган корхоналар учун асбоб-ускуна, шу каби зарур материаллар келтирилади. Коллективимиз шуларни ўз вақтида эгаларига етказиш учун интилади.

Ишчи-хизматчи, инженер-техник ходимларимиз беш йилликнинг охирги йилида баракали меҳнат қилишяпти. Ўтган ярим йиллик юк ортиш плани 103 процент, юк тушириш плани 104,8 процент, вагонларни сортировка қилиш топшириғи эса 118,9 процент қилиб адо этилди. Олти ойда пландан ташқари 154 минг 219 тонна юк ортилди.

Бундай меҳнат зафарларига асосан социалистик мусобақани кенг авж олдирганлигимиз ҳамда вагонлардан ишнинг кўзини билиб фойдаланганлигимиз натижасида эришдик.

Бундан бир неча йил илгари вагонларда келган юкларни унинг ҳужжатлари келмагунча очиш ман қилинган эди. Бу ўз навбатида вагоннинг икки-уч соат бекор туришига сабаб бўларди. Эндиликда бунга барҳам берилди. Ҳозир юклар келишидан олдин уларнинг ҳужжатлари етиб келади. Шундан сўнг торозибон уларни тортиб олиб, ўз манзилига жўната беради.

Агар сиз бир суткада 104 та вагон ортилиши, 90 та вагон туширилиши каби фактларни кўз олдингизга келтирсангиз бу тадбирнинг қанчалик афзалликка эга эканлигини билиб оласиз. Шу тадбир натижасида иқтисод қилинган икки-уч соат ичида қўшимча ўнлаб тонна юк ортилмоқда ёки туширилмоқда.

Темирйўлчиларимиз юқоридаги тадбир билан чекланиб қолмадилар. Станцияга келган ҳар бир вагондаги контейнерларни ўз вақтида тушириб олиш, уларнинг бекор туриб қолмаслиги учун бир неча ташкилий ишларни ҳам амалга оширдилар. Бу тадбир, айниқса, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Ишлаб чиқариш резервларидан фойдаланишни яхшилаш ва халқ хўжалигида тежамкорликни кучайтириш» ҳақидаги Хатидан сўнг кенг қулоч ёзди.

Станциядаги вагонларнинг бекор туриб колиш сабаблари пухта ўрганилиб, нуқсонлар йўқотилганлигидан сўнг олти ойда 5340 вагон тежалди. Рентабеллик эса 1,1 процент ортди.

Биз иш фаолиятимизни такомиллаштира бориб, меҳнатни илмий асосда уюштиришга жуда ҳам катта аҳамият бермоқдамиз. Қабул қилиш ҳамда жўнатиш парки реконструкция қилинди. Марказлашган реле-маршрут мосламаси қурилди.

Меҳнатни илмий асосда ташкил қилишнинг афзалликларини биз ўз станциямиз мисолида яққол кўрдик. Бу соҳада кўрилган тадбирлардан яна бири юк ортилган вагонларни олиб чиқиб кетишни марказлаштириш бўлди. Ҳозир бир суткада 600 тонна юк бошқа шаҳарларга жўнатилаяпти.

Ихтирочи ва рационализаторларимиз ҳам четда қолишмаяпти. Юбилей йилида рационализаторлардан 14 та таклиф тушди. Ярим йилда уларнинг кўпчилиги ишлаб чиқаришга жорий этилиб, давлатнинг 22,1 минг сўм маблағи иқтисод қилинди.

Айниқса, рационализатор ўртоқ А. Раҳимовнинг таклифи қимматлидир. Илгари вагонлар бир рельсга тизилиб қолиб, улардаги юкни тушириш кечикарди. Эндиликда ундай эмас. Юк тушириб олувчи қўшимча бўлимлар ишга туширилди.

Юқоридаги ибратли ишларнинг амалга оширилиши натижасида кўзда тутилганидан ташқари 56,2 минг сўм ортиқ фойда кўрдик.

Бунда темирйўлчиларимиздан М. Юсупов, Я. Борем-бойм каби ўртоқлар кунлик топшириқларини ошириб бажармоқдалар.

Эртага нишонланадиган Бутуниттифоқ темирйўлчилар кунини биз муносиб ютуқлар билан кутиб олар эканмиз, эришилган муваффақиятлар билан чекланиб қолмаймиз.

Биз, КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларидан руҳланиб, юбилей йилини муваффақиятли якунлаш учун қўшимча мажбуриятлар олдик. Шу кунларда темирйўлчиларимиз юк тушириш планини 20 декабрга бажариш, пландан ташқари 30 минг тонна юк ортиш, вагонларнинг бекор туриб қолишини камайтириш каби олинган социалистик мажбуриятларни шараф билан бажариш учун барча ички имкониятларни ишга солиб меҳнат қилишаяпти.

И. СОДИҚОВ,
Тошкент товар станциясининг бошлиғи.

Мамлакатимизда халқ хўжалигининг ривожланишини темир йўлсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Зотан, миллионлаб йўловчиларнинг узоғини яқин қилаётган, эшелон-эшелон халқ хўжалиги юкларини манзилга етказиб бераётган темир йўлчилар меҳнати таҳсинга сазовор.

Эртага Бутуниттифоқ темир йўлчилар куни нишонланади. Областимиз темирйўлчилари ҳам бу байрамга муносиб туҳфалар билан келишди. Қуйида меҳнатсевар темир йўлчиларимизнинг эришаётган зафарлари ҳақида ҳикоя қилинади.

ТАДБИРЛАР САМАРАСИ

КПСС XXIV съезди шарафига беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун бошланган ҳаракат қувончли натижалар бермоқда.

Шонли санани муносиб кутиб олиш учун ЎРТА ОСИЁ ТЕМИР ЙЎЛИГА ҚАРАШЛИ «ҚИЗИЛ ТЎҚИМАЧИ» станциясининг коллективи ҳам фидокорона меҳнат қилмоқда. Мухбиримиз станция бошлиғи Александр Матвеевич Вареникка мурожаат қилиб, ундан беш йилликнинг сўнгги йилида станцияда қилинаётган ишлар ҳақида гапириб беришни илтимос қилди.

— Станциямизда юк ортиш ва тушириш учун мўлжалланган 23 та линия бор, — деди у, — асосий вазифамиз — халқ хўжалиги юкларини вагонларга ортиш ва уларни мижозларга шикастсиз етказиб беришдан иборат. Станциямиз коллективи қўшни «Собир Раҳимов» станцияси билан ўзаро мусобақалашиб ишламоқда.

Натижалар чакки эмас. Беш йилликнинг якунловчи йилида 7 ойлик топшириқни муддатидан 7 кун олдин бажардик. Шу даврда 139 минг 720 тонна юк ташилди. Бу планда кўзда тутилганидан 4906 тонна кўпдир. Станциямиз ишчилари темирйўлчилар кунига яна планга қўшимча 5 минг тонна юк ортиш мажбуриятини олган эдилар. Бу аҳд ҳам муваффақиятли адо этилмоқда. 30 дан ортиқ корхоналарга турли юк етказиб берилди. Бу юкларни қабул қилиб олиш ва эгаларига топширишда торозибонлардан К. Филатова, Т. Красилова, Н. Мажурин ва К. Зокирова ўрнак бўлмоқдалар.

Биз планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтиб тўрт йилдан буён яхши ютуқларни қўлга киритяпмиз. Планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантириш фондига ўтган йили 83 минг сўм маблағ ажратилди. Бу аввалги йилдагидан 20 минг сўм кўпдир. Ҳар бир ишчининг ойлиги ўртача 200 сўмга тўғри келмоқда.

Станциямизда тежамкорликка алоҳида эътибор берилаяпти. Ўтган 7 ой мобайнида 18 та рационализаторлик таклифи тушди. Шундан 12 таси ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Бу таклифларнинг самараси 32 минг сўмдан ошади. Механиклардан Н. Минаев ҳамда вагон уловчи С. Парпиев ўртоқлар 2 тадан рационализаторлик таклифи киритиб, бошқаларга намуна бўлдилар.

Меҳнат унумдорлигини ошириш — доимий шиоримиз. Аввалари халқ хўжалик юкларини вагонларга ортилганда запас қисмлар бошқа вагонга ортилар эди. Энди бунга чек қўйилди. Асосий юклар билан запас қисмлар ҳам бир вагонга ортилиши натижасида ҳар қайси ташкилот ўз юкини нуқсонсиз қабул қилиб оладиган бўлди. Бу қулайлик туфайли станциямизда бир ойда 940 вагон тежаб қолинмоқда. Тежалган вагонлар ҳисобига планга қўшимча юклар ортиляпти. Бунда ишчилардан И. Азизов, Э. Ухова, И. Фокина ҳамда М. Шамсимуҳамедов ўртоқлар фидокорона ишлашяпти.

Режамиз — беш йиллик планни 10 декабргача адо этиш, планга қўшимча 100 минг сўмлик халқ хўжалиги юкларини вагонларга ортишдир.

ЙЎЛЛАР

ЛАВҲА

Ҳар куни станцияда бир ёш йигитча ўралашиб юрар, виқор билан пишиллаб тўхтаган поездлар атрофида парвона бўларди. Гоҳо машинистлар унга мушт дўлайтириб қолишса, у беш-олти қадам четроққа чиқардию, яна оғзини очганча суқланиб қараб тураверарди.

Ҳар куни аҳвол шу эди. Машинистлар «нима, бу боланинг ётадиган жойи, қиладиган иши йўқми, ўзи?» деб тажжубланишар, сержаҳллари уришиб беришарди.

Собир станцияга келишини, машинистлар эса уни таъқиб этишни тарк этмади. Фақат биргина машинист ҳеч индамас. Собирни доим завқ билан кузатар, мийиғида жилмайиб қўярди. Собир ана шу амакисининг поезди келганда қувончдан дўпписини осмонга отарди.

Бир куни Наим ака навбатдаги рейсдан эндигина қайтиб келган эди, жовдираб, мўлтираб турган ўша йигитчани ёнига чақирди. Собир поездга севиниб чиқди. У энтикар, поезд бошқарув аппаратларининг ҳар бир мўрватига жонсараклик билан нигоҳ ташларди.

— Бу ёққа қара, кейин томоша қиласан. Кимнинг ўғлисан, қаерликсан ўзи? — деб сўради Наим ака Каримов кулимсираб.

— «Файзобод» маҳалласиданман. Ғози аканинг ўғлиман, — Собир мурватлардан кўз узмай жавоб берди.

— Жуда яхши, ўқийсанми? Поезд ҳайдашга ишқибозмисан?

Собир худди ҳозир поезд бошқарадигандай бир ирғишлаб қўйди.

— Сабр қил, ўғлим. Сени ўзимга ёрдамчи қилиб оламан. Аста-секин поезд ҳайдашни ҳам ўрганиб оласан.

Шу-шу Собир унинг паровозига қум, сув ташиб келтирадиган, бўш вақтларида поезд қисмларининг номларини сўрайдиган бўлиб қолди. Бу воқеа 1948 йилда бўлган эди.

... Уфқларга туташиб кетган ярқироқ пўлат излар қизнинг икки кокилига ўхшайди. Кабина ойнасидан бошини чиқариб, поёнсиз боғ-роғларни, кенг, кўркам далаларни, янги қишлоқлар жамолини томошалаб, тепловоз бошқариб бораётган Собир аканинг хаёлида Наим аканинг ўша меҳрибончилиги, одамийлиги гавдаланарди. Унинг ёнида ҳам энди ўз ёрдамчиси бор. Аҳмад Умаров унинг олис йўлларида ҳамроҳи ва ҳам суҳбати.

Собир акага бу йўллар беш қўлдай таниш. Йилдан-йилга таниш қишлоқ ва шаҳарлар чиройи очилиб бораётгани уни қувонтиради. Нигоҳи узоқ-узоқларда бўлса ҳам фикри-ёди тепловознинг қандай нафас олишида, унинг шаштида.

Баъзи одамлар тепловоз из устидан учиб бораверади, уни бошқариш осон бўлса керак, деб ўйлашади. Асло! Аввало, йўлда кутилмаган ҳодисаларнинг олдини ола билиш, эҳтиёткор, узоқни кўра оладиган бўлиш зарур. Қолаверса, ҳар бир машинист қатори Собир ака ҳам йил бошида кўплаб тонна ёқилғи тежаб қолиш мажбуриятини олган. Унинг кичкина ён дафтарини очсангиз «616, 896, 996, 1252» рақамлари кўзга ташланади. Бу унинг ойма-ой тежаб қолаётган ёқилғиси миқдори. Июль ойида у ишлаётган машинистлар колоннасида жами 8976 килограмм ёқилғи тежалган бўлса, 1252 килограммини Собир ака иқтисод қилиб қолди.

... Ҳамза станциясида вагонларни тез тақсимлашда Фарҳод Раҳимов ва Дмитрий Костеклар олдига тушадиган йўқ эди. Кўп ўтмай Собир ака Ғозиев ҳам ана шу масъулиятли участкага ўтказилди. Уччовини бу ерда ҳазиллашиб уч оғайни ботирлар, дейишади. Негаки, уччаласи ҳам малакали машинист, Тошкент тепловоз депоси коллективининг ишончини қозонишган.

Собир аканинг дўсти ва устози Дмитрий Иванович айниқса кўп воқеалар, саргузаштларнинг гувоҳи бўлган. У ҳам Собир акага ўхшаб ишни «илк зина» — поездларда гўлоҳликдан бошлаган. У Урсатьевскдан — Арисгача йўл четида қанча уй борлигини айтиб бера олади, десак муболаға бўлмас. Негаки, шу йўлда ўн минглаб йўловчилар ва халқ хўжалик юкларини ташиди.

— Бир воқеа ҳеч эсимдан чиқмайди, — деб ҳамкасбларига ҳикоя қилади у, — тепловозим ўқдай учиб боряпти. Бир вақт рельслар орасида бир отлиқ кўзга чалинди. Сигнал бердим. Қаёқда, «чавандоз» гоҳ ўнгга, гоҳ чапга буради, қани, рельсдан чиқса! Йўлнинг икки ёнида баланд тераклар, денг. Тепловоз яқинлашган сари от ҳам бамисоли учиб борарди. Бунақа қайсар отни умримда биринчи кўришим, — деди кулиб Костек, — охири тепловозни тўхтатишга тўғри келди.

— Ўшанда графикдан бироз кечикиб келган экансиз-да! — ҳазилга олди Собир ака.

— Эҳ, йўлда нималар бўлмайди, дейсиз! Йўл-йўллигини қилади-да.

Собир ака ҳаётида ҳам бундай воқеалар учраб турган. Бир кун қоқ темир йўл устида автомашина бузилиб қолибди. Тўхтатди.

Станцияга тепловозлар бирин-кетин келиб турибди. Манёвр — қийин иш. Дарҳол вагонларни энди жўнайдиган тепловозга улаш, бу орада қанчадан-қанча ишларни бажариш керак. Уч оғайни ҳаммасига улгуради. Энг муҳими — машинистлар жадвалда кўрсатилган вақтда етиб келишса бўлгани. Агар график хиёл бузилса, иш мураккаблашиб кетади. Улар айниқса Юнус Тўлаганов, Александр Матвеев каби машинистлардан миннатдор: белгиланган вақтда келишади.

Одатда, йўлга чиққан кишига, сафарингиз бехатар ўтсин, дейилади. Собир ака ҳам умрини ана шу пўлат изларга тикиб, йўлга чиққан. Умрингиз, зафарингиз шу йўллардай узун ва баракали бўлаверсин!

Ҳ. ИКРОМОВ.

МУДДАТИДАН ОЛДИН

Ангрен станциясининг темирйўлчилари беш йилликнинг охирги йили планини муваффақиятли бажариш учун иш суръатига-суръат қўшиб, баракали меҳнат қилишмоқда.

Станция ишчи-хизматчилари билан «Узбекуголь» комбинати коллективи ўртасида анчадан буён ҳамкорлик мавжуд. Бу ҳамкорлик натижасида иккала коллектив ҳам яхши меҳнат натижаларига эришмоқда. Жумладан, кончилар олти ойда пландан ташқари қазиб чиқарган кўмирни темир йўлчилар 14 вагонда ўз манзилига жўнатдилар.

Бундан ташқари, вагонларга нормада белгиланганидан 1—2 тонна ортиқ юк ортилаяпти. Ишнинг ана шу усулда олиб борилиши ярим йилда 950 вагонни тежаш имконини берди.

Айни пайтда темир йўлчилар партиямизнинг навбатдаги XXIV съезди шарафига бошланган умумхалқ мусобақасига қўшилиб, вагонларнинг бекор туриб қолмаслиги, уларнинг ўз вақтида манзилларига жўнатиш борасида самарали ишлашяпти.

А. ПАШКОВА.

ПРОЛЕТАР ПАРТИЯСИНИНГ РЕВОЛЮЦИОН ТАКТИКАСИ

В. И. ЛЕНИННИНГ «ДЕМОКРАТИК РЕВОЛЮЦИЯДА СОЦИАЛ ДЕМОКРАТИЯНИНГ ИККИ ТАКТИКАСИ» АСАРИНИНГ БОСИЛИБ ЧИҚҚАНИГА 65 ЙИЛ ТУЛДИ

1905 йил 9 январда Петербург ишчилари ўққа тутилган «Қонли якшанба»дан кейин биринчи рус революцияси жуда тез авж олиб кетди. Миллионлаб ишчи ва деҳқонларнинг стачка ҳаракатлари халқ оммаси манфаати билан чоризмнинг манфаати батамом зид келиб қолганлигини кўрсатмоқда эди. Мана шундай шароит пролетар партиясидан революцион курашга раҳбарлик қилиш ва унинг вазифаларини ишлаб чиқишни талаб этди.

Аммо, бу вақтда партия меньшевиклар бузғунчилиги натижасида бўлиниб кетган эди. Шунинг учун ҳам вазият ташкилий ва тактик масалаларда меньшевиклар оппортунизмига хотима бериш, пролетариатнинг революциядаги ягона тактикасини белгилашни тақозо қиларди. РСДРПнинг 1905 йил апрель ойида бўлиб ўтган III съезди бу вазифаларни бажаришда катта роль ўйнади. Съезднинг асосий вазифаси революцияда партия тутадиган йўлни ишлаб чиқишдан иборат бўлди. Меньшевиклар съездга қатнашишдан бош тортиб, Женевада ўз конференцияларини ўтказдилар ва оппортунистик қарорлар қабул қилдилар.

В. И. Ленин РСДРПдаги икки оқим — большевиклар билан меньшевикларнинг йўлларини бир-бирига таққослаш мақсадида 1905 йилнинг июнь-июль ойларида «Демократик революцияда социал-демократиянинг икки тактикаси» деган китобини ёзди. Мана шу машҳур асарда рус революциясида партиянинг стратегия плани ва тактик йўли назарий жиҳатдан ҳар томонлама асослаб берилди.

Россияда бошланган революция В. И. Ленин таърифича: «ҳеч шубҳасиз, буржуа характеридаги революция» бўлиб, у чор самодержавиесини ағдариб ташлаши ва крепостнойлик қолдиқларини тугатиши керак эди. Лекин, Россиядаги буржуа революцияси Ғарбий Европа мамлакатларидаги буржуа революцияларидан тубдан фарқ қилар эди, чунки бу революция янги тарихий даврда — империализм даврида ва пролетариат билан буржуазия ўртасидаги синфий кураш анча кескинлашган шароитда рўй берди. Бу эса Россияда бошланиб кетган революцияда буржуазия эмас, балки пролетариат раҳбар куч бўлиб майдонга чиқаётганлиги билан характерланарди.

Меньшевиклар буржуа революцияларининг «тажрибаларига» ёпишиб олиб, Россиядаги революцияда ҳам буржуазия гегемон бўлади, деб даъво қилдилар. В. И. Лениннинг таъкидлашича, биринчи рус революциясида буржуазия ҳаракатлантирувчи куч бўла олмайди, чунки буржуазия манфаатлари чоризм манфаатлари билан қўшилиб кетган эди. У монархиянинг ва бутун эски крепостнойлик давлат аппаратининг сақланиб қолишидан манфаатдор бўлиб, бу аппарат буржуазиянинг ишчиларга қарши кураш олиб бориши учун, буржуазия хусусий мулкни ҳимоя қилиши учун керак эди. Буржуазия учун буржуа-демократик ўзгаришлар революция йўли билан эмас, балки ислоҳотлар йўли билан ўтказилиши фойдалироқдир. Шу билан бирга пролетариатнинг революцион ҳаракати кучайиб борган сари, буржуазия «революцияга қарши, халққа қарши бўлади, контрреволюция томонига, самодержавие томонига ўтади». В. И. Ленин таъкидлаганидек, Россияда бошланган революция умумхалқ революциясидир, чунки кенг халқ оммаси чоризмни батамом енгишдан манфаатдордир. Лекин бунга эришмоқ учун пролетариат революцияда гегемон бўлиши зарур.

«Марксизм, — деб ёзган эди В. И. Ленин, — пролетариатни буржуа революциясидан четланишга ўргатмайди, бу революцияга бепарволик билан қарашга, унда раҳбарликни буржуазияга бериб қўйишга ўргатмайди, балки, аксинча, унда зўр ғайрат билан иштирок қилишга, изчил пролетар демократизми учун, революцияни охиригача етказиш учун жуда қатъий кураш олиб боришга ўргатади». Буржуа-демократик революция социализм йўлидаги курашда ишчилар синфи учун зарур босқичдир. Бу революция ғалаба қилиши билан, партия программа минимуми амалга оширилган, яъни ишчилар синфи саккиз соатлик иш кунини қўлга киритган, демократик республикага эришган бўлур эди.

Пролетариат революцияда раҳбарликни сақлаб қолмоқ учун, революциянинг ғалаба қилишидан, крепостниклик асоратидан ва помешчик ер эгалигидан тамомила қутилишдан жуда ҳам манфаатдор бўлган деҳқонлар билан иттифоқ бўлиб, либерал буржуазиянинг оммага таъсир ўтказишига йўл қўймаслиги керак. «Фақат пролетариатгина демократизм учун то охиригача кураша олади. Пролетариатнинг революцион курашига деҳқонлар оммаси қўшилган тақдирдагина пролетариат демократизм учун курашда ғалаба қозониши мумкин», — деб ёзган эди В. И. Ленин.

Меньшевиклар пролетариатнинг гегемонлигига қарши чиқдилар, деҳқонларнинг революцион ролини инкор қилдилар ва либерал буржуазияни иттифоқчи қилиб қўймоқчи бўлдилар. В. И. Ленин меньшевикларнинг оппортунистик қарашларини фош этди, рус революцион процессининг характери ва ҳаракатлантирувчи кучларига марксистик баҳо бериб, Россияда буржуа-демократик революциянинг ғалабасига олиб келувчи бирдан-бир йўлни кўрсатиб берди.

В. И. Ленин «Демократик революцияда социал-демократиянинг икки тактикаси» асарида қуролли қўзғолон ташкил этишни партиянинг революциядаги энг муҳим вазифаларидан бири, деб ҳисоблади. У, қуролли қўзғолонни амалий равишда тайёрламоқ учун оммавий-сиёсий стачкаларни янада ривожлантириш, саккиз соатлик иш кунини дарҳол амалга ошириш, қишлоқда революцион деҳқонлар комитетларини тузиш ва революцион армия ташкил этиш каби тадбирларни амалга ошириш кераклигини кўрсатиб ўтди.

Ленин революциянинг раҳбари ва асосий ҳаракатлантирувчи кучи пролетариат бўлган буржуа-демократик революциянинг ғалабаси ўтмишдаги буржуа революцияларида бўлганидек, ҳокимиятни буржуазия қўлига эмас, балки пролетариат билан деҳқонларнинг революцион-демократик диктатурасига олиб келади, деб ҳисоблади.

«Революциянинг чоризм устидан қатъий ғалабаси, — деб ёзган эди В. И. Ленин, — пролетариат билан деҳқонларнинг революцион-демократик диктатураси демакдир... Бундай ғалаба, албатта, диктатура бўлади, яъни у бирон «легал», «тинч йўл» билан вужудга келтирилган муассасаларга эмас, балки албатта ҳарбий кучга, қуролланган оммага, қўзғолонга суянади». Пролетариат билан деҳқонларнинг манфаатини кўзлайдиган шу диктатуранинг сиёсий органи муваққат революцион ҳукумат бўлади. Ағдарилган синфларнинг қаршилигини бостирмоқ учун қуролланган халқ кучига таяниши лозим. Чунки «диктатурасиз бу қаршиликни синдириш, контрреволюцион ҳаракатларни енгиши мумкин эмас».

Меньшевиклар эса буржуа давлати қуриш ишчилар синфининг шу синф партиясининг иши эмас, балки социал-демократларнинг муваққат революцион ҳукуматда иштирок қилиши пролетариатга хиёнат қилиш бўлади, деб ҳисобладилар. В. И. Ленин меньшевикларнинг бу догматик мулоҳазаларини қаттиқ танқид қилиб, қулай шарт-шароит бўлган тақдирда муваққат ҳукумат составига социал-демократия вакиллари кириши лозим ва зарурлигини тушунтириб берди. Социал-демократия вакилларининг бу ҳукуматда иштирок қилиши, контрреволюцион кучларни раҳмсизлик билан бостириш ва революциянинг узил-кесил ғалаба қилишини таъминлайди.

Улуғ доҳийнинг яна буюк хизмати шуки, у ўз асарида буржуа-демократик революциянинг ўсиб, социалистик революцияга ўтиши ҳақидаги назарияни ишлаб чиқди. В. И. Ленин Карл Маркснинг узлуксиз революция тўғрисидаги қоидасини янги тарихий шароитда ижодий ривожлантириб, буржуа-демократик революция ва социалистик тўнтариш ажралмас, яхлит процесс эканлигини исботлаб берди.

«Пролетариат, — деган эди В. И. Ленин, — самодержавиенинг қаршилигини куч билан янчиб ташлаш ва буржуазиянинг беқарорлигига барҳам бериш учун деҳқонлар оммасини ўз ёнига олиб, демократик революцияни охиригача етказиши керак. Пролетариат буржуазиянинг қаршилигини куч билан синдириш, деҳқонларнинг ва майда буржуазиянинг беқарорлигига барҳам бериш учун аҳолининг ярим пролетар элементлари оммасини «ўз ёнига олиб, социалистик ўзгариш қилмоғи зарур».

В. И. Лениннинг революция тўғрисидаги назарияси демократия ва социализм учун курашнинг порлоқ йўлларини кўрсатиб берди. Коммунистик партия етакчилигида Россия пролетариати, шу йўлдан бориб, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабасини таъминлади.

В. И. Лениннинг «Демократик революцияда социал демократиянинг икки тактикаси» асари, пролетариат партиясини революцион стратегия ва тактика билан қуроллантириб, демократия учун курашнинг, оппортунизмни фош қилишнинг, меҳнаткашлар оммасини революция ғалабаси учун жипслаштиришнинг ёрқин намунасидир.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган тантанали мажлисда бундай деган эди. «Пролетариат партиясининг тактикасида Ленин таълимоти — эксплуататорлик тузумини ағдариб ташлаш вазифаси олдида турган кишиларнинг ҳаммаси учун ҳозир ҳам большевистик тактиканинг намунаси бўлиб қолмоқда».

М. УСМОНОВ,
Тошкент область Давлат педагогика институтининг ўқитувчиси.

Адабиёт САҲИФАСИ

МУҲАББАТ ҚАТРАЛАРИ

(ТАНҚИД ВА ТАҚРИЗ)

Менинг битта ҳаётим бор, борди-ю, мингта ҳаётга эга бўлган тақдиримда ҳам ҳаммасини Ватан учун сарфлаган бўлур эдим, деган эди Фузулий. Ҳар бир шоир ана шу эзгу мақсад билан қўлига қалам олади. Айниқса, бугунги баҳорга оро берган ҳаётимиз, коммунизм байроғини баланд кўтарган Ватанимиз кимнинг қалбида муҳаббат уйғотмайди, кимни илҳомлантириб қўлига қалам тутқазмайди, дейсиз. Шунинг учун ҳам бугунги шеъриятимиз даргоҳида ёшлар сафи кенгайиб бормоқда. Ҳалима Худойбердиева ҳам ана шу ёш қаламкашлар сафига дадил кириб келганлардан.

Ёш шоира ўз муҳаббатининг ифодаси бўлмиш «Илк муҳаббат»I номли биринчи тўпламини китобхонларга тақдим этди. Тўпламдан унинг 80 га яқин шеърлари ўрин олган. У ҳар бир шеърида оригинал, янги фалсафий фикр айтишга интилади, Фикр ва мақсадларини содда ва ихчам мисраларда беришга ҳаракат қилади. Тўпламга кирган шеърлари асосан шу мақсадга бўйсундирилган. Мисол учун, унинг «Оҳу» шеърини олайлик:

Оҳу турар қояда мағрур,
Қорли тоғлар унинг маскани.
Тоғда унинг ҳаёти масрур.
Боғда асранг оҳуни, қани?!
Асло, боғни тарк этади у,
Чунки тоғда туғилган оҳу.

Ана шу олти мисралик кичик шеърда ёш шоира «Ҳар ким ўз Ватанида бахтиёр» деган ғояни очиб беролган.

Ёш шоира ҳаётда рўй бера ётган ҳар бир ҳодисага бефарқ қарамайди. Ҳаётни шоирона синчков кўз билан кузатиб боради. У ҳаётдан олган ҳар бир ҳиссиёт ва таассуротларини шеърга туширишга, китобхонлар билан бирга баҳам кўришга ҳаракат қилади.

Ҳалима кўпгина шеърларида фалсафий фикр айтишга, кичкина деталдан катта хулоса чиқаришга уринади. Бу унинг ютуғи, албатта.

Айниқса тўпламдаги «Бурч», «Қайтиш», «Қоқилиш», «Онамга», «Ҳеч нарса йўқдир дунёда мавҳум», «Оқизоқ», «Томчи», «Отам кекса улоқчилардан» каби шеърлар шоира қалбининг ҳарорати билан йўғрилгани туфайли бошқа шеърларидан ажралиб туради.

Лекин шуни ҳам айтиш кераккн, тўпламга шеърлар саралаб берилмаган. Тўпламдан шоиранинг «Менинг боғим», «Шеърим», «Тўртлик», «Ғунча», «Умид» сингари машқий шеърлари ҳам ўрин олган. Бундан ташқари кўпгина шеърларида баъзи жузъий камчиликлар ҳам мавжуд. Сўзларни ўз ўрнида ишлатмаслик, сўзларни қофия учун қурбон қилиш ҳоллари учраб қолади, Жумладан «Уст-бошимиз шалаббо ивиб» («Шаффоф осмон»да). Уст-боши шалаббо дегандан кейин, ивиб дейишнинг нима ҳожати бор. Ёки бир шеъри шундай бошланади: «У қалам арчирди, арчиб бўлди соз». Қалам одатда арчилмайди, тарашланади. Шоиранинг ўз-ўзини такрорлаши ҳам кўзга яққол ташланиб туради.

Ҳалиманинг доимо «жуда зарур иши» — шеърият билан банд бўлишига, янгидан-янги ижод чўққиларини забт этиш учун толмас қанот чиқаришига тилакдошмиз.

Эргаш МУҲАМЕДОВ.

I) Ғ. Ғулом номидаги нашриёт. 1968 йил. Редактор ТЎЛҚИН.

УСТОЗГА

Роппа-роса ўн йил илгари
Борган эдим мактабга илк бор.
Қалбим тўла ёшлик ҳислари
Ёз тонгидай эди беғубор.
Кунлар ўтди кунларни қувлаб.
Ёдимдадир дастлабки сабоқ...
Яна букун оқ йўллар тилаб
Меҳрингизни айлайсиз байроқ.
Раҳмат сизга, эй буюк инсон,
Она каби меҳрибон устоз.
Қани менда бўлса-ю имкон
Юлдузлардан этсам поёндоз.

З. СУЛТОНОВ,
132-мактаб ўқувчиси.

ҚИЗИМНИНГ ТУҒИЛГАН КУНИ

Қизгинамнинг туғилган куни,
Бугун тўлар уйим одамга.
Яқин-йироқ табриклар уни,
Кўз нигорон бундайин дамга.
Кулгу, қувонч чиқар авжига,
Уй шипини кўтаргудек нақ.
Пиёла, жом жаранги жуда,
Қулоқларга ўрнашар мутлақ.
Қизим совға билан овора,
Табрик сўзлар дув тўкиладир
Қувончларим менинг ҳам
чексиз,
Дўстлар билан бағрим тўладир.

+ + +

К У Ё В

(ҲАЗИЛ)

Куз бошлади баргларга ҳужум,
Йўлкаларга япроқ тўшади,
Боғу-роғлар шумшайиб шу зум,
Қиз узатган уйдек бўшади.
Қайта кулар,
Гул юзли баҳор,
Гулга буркар оламни чунон,
Баҳор — қиздек гулдан сеп
йиғар,
Куз—куёвдек этар шип-шийдон.

Анвар ҲОЖИ.

КЎНГИЛ

(Ҳ И К О Я)

— ОНАЖОНИМНИ кўрмай қайтма!.. — Усмонжон яна бир карра Соатқулга тайинлади. Бу шунчаки илтимос эмас, тўғрироғи, илтижо эди. Йигитлар одатда камдан-кам ҳолларда бир-бирларига ёлворадилар.

Соатқул Усмонжоннинг илтижоли кўзларига севинчдан чақнаб турган кўзларини тикди.

— Нега ишонмайсан, — деди у.—Ахир, бир райондан бўлсак.. Қишлоғингнинг якка чиноридаги лайлак уяси ҳам бизга кўриниб туради. Дарёнинг шундоққина нариги соҳилида онанг ҳар куни қозон қайнатар балким... Ўчоқларинг тутуни кўкка буралиб-буралиб чиққанда, кўзим тушса ҳам ажаб эмас. Эй Усмонжон, бирга хизмат қиламану, бурчимни унутаманми.

— Ҳа, ишонаман-у! Ишқилиб борсанг, бўлгани. Онам бағрига худди мени қучганидай соғиниш хуморидан чиқади...

—Гапни қисқа қил, жўражон!—Соатқул полни тарс-турс тепиб, честь берди. Сўнгра шахт билан Усмонжонга орқа ўгирди-ю, гарнизондан чиқиб кетди.

Усмонжон унинг кетидан узоқ термулиб қолди. Гўё унинг нигоҳини меҳригиё онажонига Соатқул етказадигандай. Қани энди Соатқул турна бўлса-ю, Усмонжон қалдирғоч. Она қишлоқларига бирга-бирга учиб кетишса...

Соатқулларнинг ҳовлисини қоқ ёриб ариқ ўтади. Салқин шохларини қўноқ қилган бизилдоқлар шовқинини қариндош уруғларнинг кулкиси, қаҳқаҳаси кўмиб юборди. Тонг-тонгга уланаверди. Салима опа келган-кетганга айланай-ўргилай деяверие, чарчамайди. Ўрик гуллари кўйлагига сиғмагудай шод.

Ўғлонининг мўйлаби сабза урган, яғрини қорувли, бироз бўйига тортибди. Салима опа эрига шипшиди: «Тўнғич арзандангиздан одам ниманадиган бўлиб қолибдими! Кечагидай кўзимдан нари кетмайди. Сизданам қизғаниб уни кечалари қучоғимга олиб ётардим».

Салима опа, ўғли соғинтириб уйга қайтганда ҳам, ўша одатини қўмсаб қолди. Ота-оналари ўрталарига тўшак тўшаб, Соатқулнинг майингина кафас олишини эшитиб ётишди. Салима опа сутдай ойдин кечада ўғлининг оппоқ яғрини очилиб қолса, кўрпани суриб қўярди. Онаизор худди шуни кутгандай, Соатқулнинг кифтидан кўрпа қуйига сирғалиб тушаверарди. Ана шундай бедор кечган кечалар ҳам Салима опага нашъа берар эди.

Кунлар шу зайл тез ўтди. Соатқул ғафлатда қолди. Ҳақотки бир ой киприк пирпирагандек, бир лаҳзада ўтиб кетган бўлса!.. У фақат район ҳарбий комиссариатига бир — икки тушиб боришга улгурди, холос.

Бекатга кузатгани чиқишганда Соатқулнинг дилини ғалати ғашлик безовта қилди. Унинг қулоғи остида Усмонжоннинг дилгир сўзлари жаранглади:

—Ҳа, ишонаман-а! Ишқилиб борсанг бўлгани. Онам бағрига худди мени қучганидай бир сира соғиниш хуморидан чиқади...

Соатқулнинг назарида ҳозир у ширин бир тушдан уйғониб кетгану, энди ўшанинг нохушлиги дилига чўккан.

—Болам, бир нимангни эсдан чиққан, шекилли. — деди Салима опа, —жуда диққатинг ошиб кетди.

—Ҳа, — деди безовталаниб Соатқул, — қолиб кетди!

— Нимангн, айланай?

— Қарзим!..

—Қарз? Қанақа қарз?

...Соатқул минг пушаймон билан ҳамма гапни очиқ айтди. Ота-онаси шундан сўнггина сўлиш олди.

—Бундоқ айтсанг бўларкан, болам. Бир кеча Усмонжоннинг хонадонини ҳам тўй қилиб келардик, — дейишди-ю, улар яна Соатқулнинг дилини ёриштиришга ҳаракат қилишди... — Ҳеч қиси йўқ, ўзимиз бориб, суюнчи оламиз. Ахир, Усмонжоннинг жон-тани соғ экан, бўлди-да.

Поезднинг бир маромдаги «тақа-тақ»и Соатқулнинг хаёлларини титиб юборишга урингудай бўларди. У ҳалигина бекатда ҳозир бўлган чеҳраларнинг дийдоридан узоқлашган сари, поезд излари Усмонжон хизмат қилаётган элга яқинлашган сари дўстининг ўша дилгир муножаати нақ қулоғи остида қайта-қайта эшитилаверди:

—«Ҳа, ишонаман-а! Ишқилиб борсанг, бўлгани. Онам бағрида худди мени қучганидай бир сира соғиниш хуморидан чиқади...»

Соатқулнинг ота-оналари уйларига хуфтонда қайтишди.

Яқондозлар тўшалган шосупада сочлари оппоқ, жиккак бир кампир билан новча ўспирин гурунглашиб ўтирарди. Уй эгалари чақирилмаган меҳмонларни иссиққина қарши олишди. Жиккак кампир ҳол-аҳвол сўрагандан сўнг гап бошлаб қолди:

—Айланай, аскарликдан норингиз келиб, хурсанд бўлиб қолдингизми? Болагинам омонмикан? Тушимга кираверие, юрагим сирқираб турганди-я. Худо ёрлақаганини қайдан билибман. Болам бечорани хатини бугун чошгоҳда олдим-а. Нима эмиш денг. «Қўштераклик дўстим Соатқул отпускага чиққан. Албатта сизни кўрмай қайтмайди. Олдинроқ хабар қилай десам, кўнглим бўлмади. Кутавериб ҳузур-ҳаловатингизни йўқотиб қўйманг, деб ўйладим». Қаранг, айланай, болам бояқиш шунчалар кўздан нарию, тағин менинг раҳмимни ейди.

Салима опа бундай ҳижолат пазликни кутмаган эди. Ахир унга оналик меҳригиёси бегона эмас-ку. Муштипар волидалар кўнглини муштипар волидалар билмай ким билсин! Шу топда Соатқулнинг узолмай кетган «қарзи» ёдига тушди, интизор кутган онларини эслади. Шу топда Соатқулининг Усмонжон билан юзма-юз келишини хотирлади.

—Холажон, — Салима опанинг томоғига бир нима тиқилиб келганди. —Холажон, боламнинг боши зиёфатдан ҳеч бўшамади. Хеш — ақробалари, тенг-тўшлари уни ўз ҳолига сира қўймади. Болагинамнинг боши чунонам гангиб қолдики... Жўнаш куни Соатқулнинг юраккинаси хит бўлганини кўрганингизда эди... Биз, майли болам, қарзингни бориб ўзимиз узамиз, Усмонжоннинг онасини зиёрат қиламиз, деб сўз бердик. Эртага Боғот қишлоққа йўлга чиқмоқчийдик.

Усмонжоннинг онаси эса ўпкаси алланечук ҳиссиётдан тўлиб келаётганини пайқаб, ҳимарилган кенг енгини титкилай бошлади. Лекин бағрини кенгликка олди, ўртадаги нохушликни кўтариб юбормоқчи бўлди.

—Айланай, манави суратдан кўз узмайман, — енгидан суратни чиқазиб, кўзига сурди Усмонжоннинг онаси.—Ўғлингиз Соатқул ҳам Усмонжонга ўхшайди-я. Омон бўлгурнинг қошлари қуюқ, бўй-бастлари ҳам бир-бировларига монанд, айланай.

Салима опа ҳам ўғли билан елка урнштириб тушган Усмонжоннинг суратини томоша қиларкан:.

—Хола, сиздан юзимиз шувит, уятлимиз, —деб минг бир хижолат чекканини изҳор қилди.

—Ой бориб, омон келса бўлди-да, синглим,—деди хола.

Зумда оналарнинг ўз сутидай оппоқ кўнгилларида ғубордан ном-нишон қолмади.

Ойдин оқшом тушди. Оппоқ тонг оқариб келди. Ҳануз оналар гурунги ниҳоясига етмас эди.

Поезд қуюқ ўрмон орасидан шўнғиб борарди. Вагонлар тўпинчоғидан чиққан бир меёрдаги «тақа-тақ» Соатқулни эритди. Ширин уйқуга таслим бўлди-ю, туш кўрди. Қизиқ туш кўрди. Эмиш... тушида Усмонжон қайтганмиш. Хандон этиб кулармиш, яйраб кулармиш. Соатқул эса суюнганидан Усмонжонни қучиб табрикلармиш...

Қизиқ туш, тескари туш. У бехосдан уйғониб кетди. Кўз олдида купенинг дарчаси узра сурмаранг тун, қуюқ тун.. Кўнглидан кечди. «Кошкийди тескари тушим ўнгидан келса!..»

Мурод ХИДИРОВ.

ЁҚУТ ОЛМАЛАР, ГУЛГУН ЧЕҲРАЛАР...
А. Абалян фотоэтюди.

ЛУТФИДАН ТОПСАМ ВИСОЛ

Ерга ёздим мактубимни бу кўнгил шароридан,
Дилбарим аҳдида бордир, қаймас у қароридан.
Ошиқ булбулман наво айлаб саҳар уйғотгали,
Гул узолмас ағёрлар ёрим вафо гулзоридан.
Не учун афғон чекай ёр лутфидан топсам висол,
Берса қалбим узра ором бол каби гуфторидан.
Ҳур диёрим мадҳини куйласа, айтса қўшиқ,
Жўр бўлурман ҳамоҳанг куй янгратиб дил торидан.
Ер чиндан севса қалбим қўнгил уйим обод этиб,
Асқари айрилмагай ҳеч қачон ҳур дилдоридан.

Асқар ИБРОҲИМОВ.

+ + + + + +

УЛФАТ ЭМАС, КУЛФАТ АРОҚ

Хайф ким эртами кеч кўрсам сени кайфинг тароқ
Фикри ёдингда шаробу, отиб олсанг эртароқ.

Отмасанг юз-юзтани босар танангни қалтироқ.
Кўриб холинг, куйиб жоним берсам ўзинга бир сўроқ:

Мен десам кулфат ароқ, дейсан менга улфат ароқ.
Не бўлди ахири дўстим, қўлингдан ихтиёр кетди.

Эл аро обрўю-ҳурмат, иззатинг, эътибор кетди.
Насиҳат этмагач кор, ёнингдан дўсту ёр кетди.

Бошинг узра шунчалар келтирди у кулфат ароқ.
Эй биродар, бўлди бас, сендан йироқ бўлсин шароб,

Бир нафас кайфини деб, этма ҳолингни хароб
Захри-андухи сенга бергай аламу, ғам изтироб

Бахридан ўт, кеч эмас, чекма ортиқча азоб
Бўлмасин улфат сенга, келтирмасин кулфат ароқ.

Мирзали НУЪМОНОВ.

ШИРИНСОЙ

(«ҚАДИМГИ ҚЎШИҚЛАР» ТУРКУМИДАН)

Бекобод, Сирдарёнинг жанубий қирларида Ширинсой тепалиги деган жой бор. Бу тепаликка чиққан киши у ерда чуқур ғорга кўзи тушади. Гўзал Ширин номи билан боғлиқ бу ғор ҳақида хилма-хил ривоятлар тўқилган. Газетхонларга тақдим этилаётган қуйидаги афсона-қиссада ана шу ривоятлардан бири тасвирланади.

Сирдарёдан оша тарқалмиш
Юртдан-юртга шундайин хабар:
«Гўзалларга андоза эмиш
Ширин деган сиймои қамар!..»
Ул парини оғушга олмоқ
Ҳавасида бўлган ботирлар —
Така туркман, форс ила қалмоқ
Келаберди титратиб ерлар.
Бири айтди: «Истасанг, малак,
Йўлларингга кўкдир поёндоз.
Оёғингга бош ургай фалак,
Нурлар бўлгай чеҳрангга пардоз!»
Бири айтди: «Қул бўлсам,
майли,
Фармонингни кутиб ётарман!»
Бири айтди: «Бўлмаса
майлинг,
Бу дунёдан танҳо ўтарман!»
Гижинглатиб асов отларин,
Ярақлатиб зирҳларин чунон,
Тўхтатолмай шахт-шиддатларин,
Кўз тикдилар бари кўшк томон.
Талабгорлар ичра бор эди
Фарҳод деган танти ўғлон ҳам,
На у пулдор, давлатдор эди,
На шаҳзода эди чинакам.
На бор эди учқур тулпори,
Ва на довруқ бор эди унда.
Дўлвор йигит кўплар қатори
Гулчиройга бўлганди банда.
На осмонни ваъда этди у,
Олтинни ҳам гаров қўймади.
Фақатгина интиқ боқди-ю
Кетмонини турди ўйнатиб.

* * *

Қиз ҳаво ранг кўшк сари юрди,
Чеҳрасини буркаб пардага.
Пастда не-не мардларни кўрди!
Бари ишқ деб тушмиш ўртага.
«Шуҳрат истаб келгандир бири,
Бири истар ғолиблик ҳиссин...
Қайси бири севги асири?..»
Хаёл сурар малойик ҳусн
Хаёллари билмас эди тин,
Ана, ғор ҳам сурмакда хаёл...
Шу дам, тоғдан югурди эпкин,
Юз кўрсатди ул руxсори ол.
«Оҳ!..» ўрлади диллар тубидан,
Тиниб кетди кўзлар бир лаҳза.
Содда Фарҳод кетиб ўзидан
Чўзилибоқ қолди ер узра.
Дубулғалик йигитлар турар,
Отларини баъзўр ушлашиб.
Қиз қалбига бир туйғу урар
Ул йигитнинг ногоҳ қулаши...
Ҳайрон эди жуда-жуда ҳам,
Туйғулари жилов бермас қиз.
Севиб қолган эди у санам,
Севги эди у покиза ҳис!..
Шабнам ичра нилий ранг осмон
Сингари кенг, мусаффо, чексиз
Севги эди, шиддати ёмон,
Севги эди у покиза ҳис!
«Баҳодирлар! Тингланг сўзимни
Керак эмас молу дунё, зар!
Чиқаргайман шунда ҳукмни
Бажарсангиз шартимни агар!
Шартим будир: Сирнинг сувини
Тоғ устидан олиб ўтган эр,
Обод этса ҳув дашт қўйнини
Шунда мени гулруxсорим дер!»

* * *

Шайланишди тўрт нафар ўғлон
Тоғ устига чиқармакка сув,
Келгай дея марҳаматли он,
Бўлгай дея ёрим ул сулув.
Шарт бағоят мушкул ва оғир...
Кўзи етмай ўзи қилмакка
Ватанига қайтди бир ботир
Қирқ йигитни олиб келмакка.
Бири кетди чўкич топгали
Ҳарсангларни қўпармакка мос.
Бунда шартни бажо этгали
Фарҳод, Хисрав қолдилар холос.
Фарҳод кўрди: тоғ эрур юксак,
Сув чиқмоғи жуда ҳам гумон.
Шунда тоғни текис айламак
Йигит учун туюлди осон.
Кетмонини кўтариб баланд
Чунон урар тоғнинг белига,
Тошлар бўлиб парканду парканд
Туша бошлар дарё йўлига!
Улкан тоғни тариқ сингари
Тирқиратар, парчалар, ёрар.
Кетмонини ўйнатган сари
Ортидан сув эргашиб борар...

* * *

Хисрав кўрди: тоғ эрур зарang.
Ҳайрон эди ошиқ бояқиш.
На тулпори қўл келар, қаранг,
На қиличи берар эди иш.
Кўз олдидан кетмасди малак,
Тинчлик бермас рўёлар нуқул.
Тоғ бошига лек сув чиқармак
Чорасини қилолмади ул.
Фарҳод эса увоқ сингари
Улкан тоғни парчалар ёрар.
Кетмонини ўйнатган сари
Ортидан сув эргашиб борар...
Ўз ёғига ўзи қоврилиб,
Бажаролмай қизнинг шартини,
Қилмишини мардлик деб билиб
Ёсуманга айтди дардини.
Ёсуман дер: «Эй, олампаноҳ,
Ошиқликни касб этган банда!
Мингта бўйра топингиз тезда
Ва ёйингиз тоғнинг бошига!
Ой ёғдусин ёйгани кезда
Мен борамаи Фарҳод қошига...
Албат Ширин сизники бўлгай,
Узукка кўз ярашгансимон!
Балки шунда кўнглингиз тўлгай!.
«Хи-хи» лайди иблис Ёсуман.

* * *

Кетмонини кўтариб баланд
Фарҳод урар тоғнинг белига.
Тошлар бўлиб парканду парканд
Қуйилади дарё йўлига...
Сочларин юлиб Ёсуман
Кела бошлар ногоҳон:
«Ҳайҳот!
Оҳ, кийгани бўлсин-да кафан,
Хисравдан дод! Хисравингдан
дод!
Тортиб олди ҳамма сувни у,
Вой-вой, ўлиб қолайин дедим!
Томоғим ҳам қақраб кетди-ку!
Сув берсанг-чи, болам, бир
ютум!
Ширинни ҳам тўй қилиб олди,
Йиғлаганча кетди у сулув!
Болам, нега анграйиб қолдинг,
Тоққа қара! Тоғ бошида —сув!»
Тоғ бошида, ойнинг нурида,
Жилваланиб оқар эди сув!
Фарҳод бир дам боқиб
турди-да,
Ҳолсизгина ингради: «Ёҳу!
Мен ким бўлдим? Мен ким
бўлдим, а?
Қайдан келди менга бу тақдир?
Эй, фалак, эй! Интизор этма,
Балоларинг бошимга ёғдир!..
Мен ким бўлдим? Мен ким
бўлдим, а?
Қарори йўқ номарддан ҳам
паст?
Бош кўтариб юргандан кўра,
Ер қаърига кетгил, эй нокас!»
Кетмонини осмонга отди,
Шунгагина етди бардоши,
Бўйнин тутди... ва тиғи ботди,
Кесиб кетди Фарҳоднинг бошин.
Хоксор ётар мағлуб шери нар
Букчайганча ётар кетмон ҳам.
Тоғ бошида бўйра ярқирар,
«Хи-хи» қилар иблис
Ёсуман...

* * *

«Шартингни ҳам қилгайман
бажо,
Тез фурсатда сув ўтгай
даштга!..»
Бу гапларга этмасдан парво,
Фарҳод ташлаб кетган оташда—
Қоврилганча яшарди Ширин,
Ўзгачайди ул қизнинг дарди.
Ёт кўзлардан гоҳо яширин
Фарҳодини кўриб келарди...
Хисрав айтар: «Ризо бўл ахир,
Жуфтинг этгил мени эй нигор!
Йўқ десанг гар бўлурмиз охир
Бир йўласи икков ҳам абгор!»
Ширин асрар, ардоқлар ёлғиз
Малҳами йўқ, кўнгил ярасин.
Ўйлаб-ўйлаб топган бўлди қиз.
Қутулмакнинг сўнгги чорасин:
«Ошиқ кимса! Тингланг сўзимни!
Керак эмас сув ҳам дунё, зар!
Чиқаргайман шунда ҳукмни,
Бажарсангиз шартимни агар!
Шартим будир, шарт эмас,
фармон:
Кузатурсиз мени ғор сари!
Мен шу ғорга кириб кетарман,
Шарт эса бу: мардлар сингари
Ғорнинг зулмат қаъридан омон
Мени излаб топа олган эр,
Олиб чиқса ёруғлик томон
Шунда мени гулруҳсорим
дер!..»
...Ғор оғзига бордилар; гулюз —
Кўзин артиб рўмол учига
Ортига ҳам боқмасдан, маъюс
Кириб кетди ғорнинг ичига...
Изларидан юрди сукунат,
Қараб қолди ортидан дунё.
Оқ ҳарирга ўралган қомат
Сингиб кетди зулумат аро...

* * *

Мана, ғорга йўналди Хисрав,
Бир-бир босиб кирди ичкари:
Тундай зулмат.... Йўлига биров
Тутиб турган эди ханжарин.
Кимлигини кўра олмас у
Юрагида даҳшат сиқиғи....
Ён томонга қараб юрди-ю
Қўлга тегди қиличнинг тиғи!
Жон ҳалпида тишга югурар,
Жон шунчалар ширидан ширин.
«Қайга боқмай, қиличлар турар,
Қандай кириб кетди-я Ширин?..»
Сўнг қайтадан йўл олар шаҳдам,
Қайтиб чиқар дилида ўкинч.
Сўнг қайтадан... Ҳаммасида ҳам
Йўлларини тўсарди қилич.
Қиличми у? Севги қурбони —
Аламзада туйғуларми ё?
Не бўлса ҳам Хисрав армони
Бўлиб қолди бари ғор аро.
Чораси йўқ, ғор узра турар
Ва чақирар: «Ширин!
Ширин-ув!»
Ғор ичида садо тентирар,
Қайтиб келар оҳиста: «...ув!
Хув!..»
«Бу ёққа чиқ! Чиққил эй
пари!..»
Бу гал садо қайтармайди ғор.
Фурсат ўтар, телба сингари
Чақиради такрору такрор:
«Ширин! Ширин! Ширин!
Ширин-ув!..»
«..Ув!..» деб қўяр ул нозик адо,
Гўзал Ширин овозими бу,
Билиб бўлмас, балки акс садо?
Ҳар куни кеч ғор узра бир хас
Интиқ Хисрав кутади, ёҳу!
Ширин-чиқмас, Хисрав ҳам
қўймас,
Чақиради: «Ширин! Ширин-ув!»
Тонгга яқин қайтади ҳориб,
Одамларга кўринмай дея.
У кетару чиқар бир пари,
Ширин чиқар сочларин ёя.
Тоғ томонга интиқ термилар,
Қош устига қўйиб қўлларин.
Фарҳодгами боқар, ким билар,
Ё ўзганинг пойлар йўлларин.
Ҳар кун саҳар шундайин ҳолат:
Ғорга қайтар яна маҳлиқо.
Оқ ҳарирга ўралган қомат
Сингиб кетар зулумат аро...

Муҳаммад АЛИ

Областимиз бўйлаб

Янгиликлар, хўшхабарлар, воқеалар

ҚИШЛОҚ ЧИРОЙИ

Паркентдаги **Калинин номли колхоз қишлоғи** йил сайин обод ва гўзал бўлмоқда. Колхозчилар фидокорона меҳнат қилиб, қишлоқ хўжалиги экинларидан мўл ҳосил етиштириб, мўмай даромад олмоқдалар. Даромаднинг бир қисми ободонлаштириш ишларига сарф қилинмоқда.

Қишлоқда яна бир мактаб— Ойбек номли саккиз йиллик мактаб биноси қурилиб ишга туширилди.

Ҳозирги кунда маҳаллий бюджет ва колхоз маблағи ҳисобидан 400 ўринли катта клуб қурилмоқда. Клуб биносини Октябрь байрами арафасида фойдаланишга топшириш мўлжалланмоқда.

ЯХШИ ДАМ ОЛМОҚДАЛАР

Яхши дам — меҳнатда ҳамдам. Юқори Чирчиқ районидаги 2-луб заводида ҳамиша шунга амал қилишади. Бу ерда Дам олиш кунларини кўнгилли ўтказиш учун коллектив бўлиб экскурсияларга, кинотеатрларга бориш тез-тез ташкил қилиб турилади. Шу йилнинг ўзида ишчи-хизматчилардан кўплаб киши Тошкентдаги тарих ва санъат музейларини, областимизнинг диққатга сазовор жойларини кўриб келишди.

Корхона ҳузурида чойхона, ошхона ишлаб турибди. Кутубхона янгидан-янги адабиётлар билан бойитилмоқда. Буларнинг ҳаммаси ишчиларнинг унумли меҳнат қилишида, кундалик топшириқларнинг ортиғи билан бажарилишида бевосита ёрдам бермоқда.

БИЛИМЛАРНИ ОШИРМОҚДАЛАР

Бу йил Янгийўлдаги марксизм-ленинизм кечки университети филиалини умумий ва иқтисодий билимлар бўйича қирқ киши битириб чиқди. Диплом олганлар орасида партия ходимлари, корхоналар бош инженерлари, цех бошлиқлари, бухгалтерия ходимлари бор. Улар ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўз билимларини ошириб, марксизм-ленинизм назариясини ўргандилар. Ҳозирги кунда улар ўз иш жойларида олган билимларини амалда қўлламоқдалар.

ШИМОЛИЙ КАВКАЗ КИНОЙИЛНОМАСИ

Шимолий Кавказ кинохроникаси студиясининг ташкил топганига чорак аср бўлди. Шу йиллар ичида у «Шимолий Кавказ» киножурналининг мингдан зиёд сонини чиқариб, бу билан кўпмиллатли ўлканинг кино йилномасини яратди.

Оржоникидзе шаҳрида Шимолий Кавказ кинохроникаси студияси ташкил топганида Улуғ Ватан уруши ҳали тугамаган эди. Янги киностудия ўша даврда шу ерга эвакуация қилинган Ростов-Дон киностудияси базаси асосида ташкил топди. Базанинг ўзи бир нечтагина съемка камераси, ёритиш аппаратураси, қўлда сурат чиқариш лабораториясидан иборат эди, холос.

Студиянинг ташкил топишида ва уни ишга туширишда Шимолий Осетиянинг совет ва партия ташкилотлари кўп ёрдам бердилар. «Шимолий Кавказ» киножурналининг биринчи сонини чиқарганлар орасида студиянинг биринчи директори Р. К. Сиқоев, режиссёр В. Г. Бестаев, редактор И. К. Русанов хизматларини алоҳида қайд этиш керак. Киностудиянинг ветеранлари бўлган Х. Г. Қораев, В. А. Дзобаев, П. И. Финкельберг, В. И. Шаров, С. П. Тегеташвили, А. М. Айвазовлар шу кунгача самарали меҳнат қилмоқдалар.

«Шимолий Кавказ» киножурнали саҳифаларида Шимолий Кавказ республикалари, Ставрополь ўлкаси, Карачаево-Черкас автоном областининг кино-мухбирлари ҳамкорликда ижод қиладилар. Бу билан ўзаро дўстлик алоқалари мустаҳкамланади, ўзаро тажриба алмашиш имконияти туғилади. Бу киножурнал—Шимолий Кавказ халқларининг дўстлик нишонидир.

Кўпгина кинохужжатчиларимизнинг қуйидаги ишлари чет элларда муваффақият билан намойиш қилиниб, халқаро кинофестивалларда диплом ва мукофотларга сазовор бўлган: «Тоғлар чорлайди» (режиссёр-кинооператор Х. Қораев), «Отлиқлар» (режиссёр А. Чубаров, кинооператор Х. Қораев), «Цовкра» (режиссёр В. Грунинг, кинооператор В. Дзобаев).

«Болалар байрами» (режиссёр А. Чубаров, кинооператор Чон Нин Гу), «Танишинг— Владимир Тхапсаев» (режиссёр П. Непомнящчих, кинооператор В. Дзобаев) фильмлари Бутуниттифоқ кинофестивали кўригида юқори баҳоланиб, иттифоқ экранларига чиқарилди.

Студиянинг ижодий коллективи 1970 юбилей йили кинойилномасига ўзининг, тоғлик доғистонликларнинг Ильичга бўлган ўз муҳаббатларини изҳор этувчи —«Ленинга совға» (режиссёр А. Чубаров, кинооператор В. Дзобаев), Пятигорск аҳолиси томонидан ардоқлаб сақланаётган доҳий фотосуратининг тарихи ҳақида ҳикоя қилувчи— «Уч портрет» фильмлари билан муносиб ҳисса қўшди.

Ёш ва кекса авлоднинг ижодий ҳамкорлик самараси «Йилнинг энг узун куни», «Кузги гастроль», «49 кун ва тун» ва бошқа фильмлардан яққол кўзга ташланади.

Киножурнал ва ҳужжатли фильмлар қаҳрамонлари бизнинг замондошларимиздир. Студиянинг суратга олиш майдони— Шимолий Кавказнинг ҳамма территориясидир.

Студия коллективи—ҳужжатли кино масаласини муваффақиятли ҳал этишда ижодий изланишни давом эттирмоқда. Ҳозир студияда революционер, К. Маркснинг дўсти, «Капитал» асарини рус тилига биринчи таржима қилган Герман Лопатин ҳақида фильм-очерк суратга олинаяпти. Шунингдек— икки марта Совет Иттифоқи қаҳрамоңи И. А. Плиев ҳақида ҳикоя қилувчи «Генерал» фильми ҳам яратилаётир.

Шимолий-Кавказ кинохроника студияси коллективининг келажак ижодий режалари катта. Ижодий режалар парвозлансин.

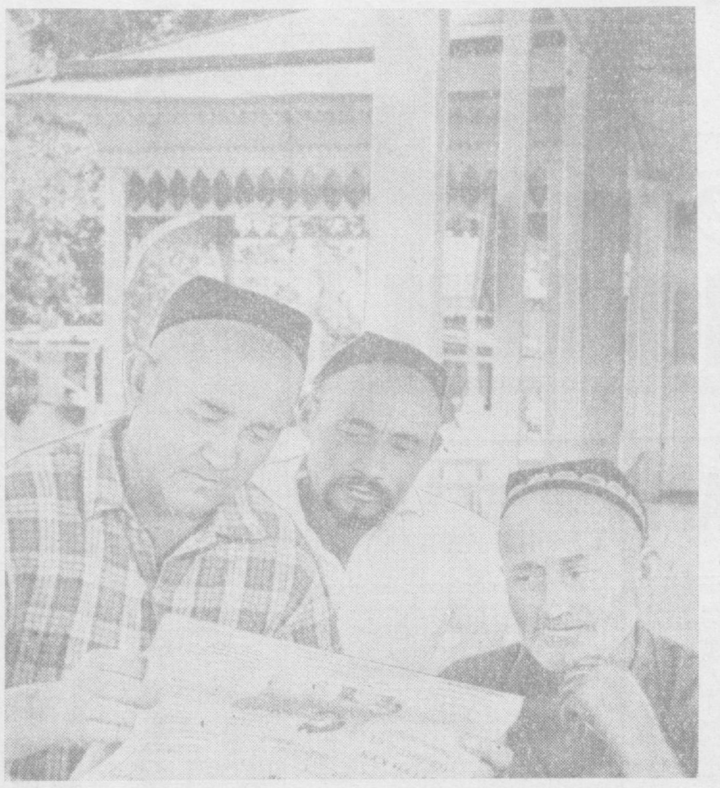

ДАЛА ШИЙПОНИДА

КАЛИНИН районидаги «Москва» совхози ишчилари шаҳар аҳолисига кўплаб сабзавот жўнатишяпти. Бу ишда учинчи бригада аъзолари пешқадамлик қилишмоқда. Суратда: бригаданинг илғор сабзавоткорларидан (чапдан) А. Эримбетов, А. Рисбоев, Ш. Ҳакимов ўртоқлар дам олиш пайтида.

А. ТЎРАЕВ фотоси.

Табиатшунослар бурчаги

ЮККА

Ватани Шимолий Америка ҳисобланган бу ўсимлик қишин-ёзин кўм-кўк бўлиб, пальма дарахтига ўхшаб кетади. Юкка республикамизга бир неча ўн йил муқаддам келтирилган. Унинг икки ҳили Самарқанд, Андижон ва Наманганда ўстирилиб, ўша пайтларда айтарлик кенг тарқалмаган.

Ўзбекистон Фанлар академиясининг Ботаника боғида ҳозир ана шу нодир ўсимликнинг яна олти хили мавжуддир. Олимлар чатиштириш йўли билан унинг янгидан-янги турларини етиштирмоқдалар. Бинафшаранг ва пуштиранг гулли япалоқ ҳамда ингичка баргли юккалар кўп йиллик изланишлар натижасидир. Бинафшаранг гулли юкка баргларининг эни 7 сантиметрга етса, пуштиранганики бир сантиметрдан ошмайди. Боғда етиштирилган ва совуққа чидамли янги навлар ҳозир Москвада ҳам ўстирилмоқда.

Юкка доимо кўм-кўк бўлиши туфайли айниқса қишда табиатга ўзгача ҳусн ва латофат бахш этади. У май ойида оппоқ йирик гул кўрсатиб, июль ойларигача гуллаб туради. Ўсимлик қурғоқчиликка яхши чидайди, кам сувли районларда ҳам бемалол ўсаверади.

Юкка уруғдан ва илдиздан кўпаяди. Илдиздан қирқиб олинган 5—6 сантиметрли қалам қишда экилиб, баҳор чиқиши билан бир текисда шоҳ бера бошлайди. У тўрт ёшида гулга киради.

Олимлар ўсимлик таркибида стероид моддалари борлигини аниқлашгач, унга қизиқиш янада кучайиб кетди. Шуни эътиборга олиб Ботаника боғи ходимлари юккани кўпайтириш устида иш олиб бормоқдалар. Ўйлаймизки, яқин йиллар ичида бу ажойиб ўсимлик боғ ва ҳиёбонларимиз, ҳовли ва кўчаларимиздан ўзига муносиб ўрин олади.

К. ОРИФХОНОВ,
Биология фанлари кандидати.

ДУНЁ ОВОЗИ
чет эл хабарлари

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ПОЛЬША ЦЕМЕНТИ

ВАРШАВА. (ТАСС). Иккита энг йирик цемент заводи —«Покуй» ва «Хелм-1» заводлари халқ хўжалигига ҳар йили икки миллион тоннадан ортиқ юқори сифатли цемент тайёрлаб бермоқда. Яқинда «Хелм-2» заводи ҳам ишга туширилди. Янги завод ҳар йили 1 миллион 200 минг тонна қимматли бинокорлик материали ишлаб чиқаради.

✦ ✦ ✦

БИРИНЧИ МАРТА

БЕЛГРАД. (ТАСС). Призрен шаҳридаги «Прогресс» химия заводи мамлакатда биринчи марта полистерил тола ишлаб чиқара бошлади. Завод шу йилнинг охиригача тўқимачилик саноати учун 200 тонна хом ашё тайёрлаб беради.

✦ ✦ ✦

ЯНГИ УЙ-ЖОЙЛАР

БУХАРЕСТ. (ТАСС). Констанцанинг янги райони Томише-Нордда 5.000 дан ортиқ оила квартира олди. Бу районда икки мактаб ва катта савдо маркази фойдаланиш учун топширилди. Томише-Нордда Руминиядаги энг йирик денгиз портининг аҳолиси учун 12 минг квартира қурилади.

ПЕРУЛИКЛАРГА СОВЕТ ЁРДАМИ

ЛИМА, (ТАСС). Перу пойтахтидаги Хорхе Чавеса номли халқаро аэропортга совет самолётлари кетма-кет келиб турибди. Улар зилзиладан зарар кўрган аҳолига ёрдам келтирмоқда. Иккита «АН-12» самолёти бўлиб ўтган зилзиланинг қоқ марказида жойлашган Уараса шаҳри яқинида барпо этилган совет дала госпитали учун бугун яна бир неча ўн тонна асбоб-ускуна келтирди.

ЦЕЙЛОНГА ВИЗИТ

КОЛОМБО, 30 июль. (ТАСС). Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукуматининг ташқи ишлар министри Нгуен Тхи Бинь уч кун мобайнида Цейлонда Сиримаво Бандаранаике ҳукуматининг меҳмони бўлди. Нгуен Тхи Бинь самимий ва шодиёна кутиб олинди. У бош министр Сиримаво Бандаранаике билан, министрлар, сиёсий ва жамоат ташкилотларининг вакиллари билан учрашди.

БЕРЛИН. Шаҳар марказида жойлашган немис Давлат опера театрининг биноси. Ўтган йили республиканинг ана шу йирик театри саҳнасида Совет Иттифоқи Катта театри артистларининг гастроллари зўр муваффақият билан ўтган эди.

Г. СОЛОВЬЕВ фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

ЁРДАМ ВА МАДАДЛАРИ УЧУН ТАШАККУР

ДАКАР. (ТАСС). Сенегал қишлоқ хўжалик тараққиёти министри Ҳабиб Тиам Сенегалнинг эҳтиёжларини яхши англаб, мамлакатнинг тараққиётига ёрдам бераётган дўст Совет Иттифоқига Сенегал ҳукумати ва халқи номидан самимий ташаккур билдирди.

Сенегал министри ўнта балиқ овлайдиган кемаларнинг учтаси маҳаллий маъмурларга топширилиши муносабати билан ўтказилган тантанали маросимда нутқ сўзлади. Ҳар иккала мамлакат ўртасидаги иқтисодий ҳамкорлик планига мувофиқ, Совет Иттифоқи ана шу кемаларни Сенегал учун қуриб бермоқда.

Ҳабиб Тиам сенегал халқининг Совет ҳукумати ва халқига самимий миннатдорчилигини ҳамда ҳар иккала мамлакат ўртасидаги ҳамкорликнинг ривожланиб боришидан ғоят мамнун эканлигини изҳор қилди.

ТИНЧЛИК ВА ХАВФСИЗЛИК МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

БЕРЛИН, 30 июль. (ТАСС). Ҳафталик «Горизонт» газетаси Потсдам битими имзоланган куннинг 25 йиллигига бағишланган мақоласида қуйидагиларни ёзади: бундан 25 йил муқаддам Потсдам конференциясида қабул қилинган қарорлар ҳозирги пайтда ҳам ўзининг халқаро-ҳуқуқий кучини ва актуаллигини сақлаб қолмоқда.

Мақолада таъкидлаб ўтилганидек, Потсдам битимида тинчлик ва Европа халқларининг хавфсизлиги ишига хизмат қиладиган асосий қоидалар баён этилган. Европа хавфсизлиги системаси герман фашизмига қарши курашда амалга оширилган халқаро-ҳуқуқий принципларга асосланиши лозим.

НАРХ-НАВО ОШИБ БОРМОҚДА

ВЕНА. 30 июль. (ТАСС). Бу ерда иқтисодий тадқиқотлар институтининг навбатдаги ойлик доклади эълон қилинди. Бу докладдан маълум бўлишича, ўтган ой ичида Австрияда нархлар орта борган.

Институт маълумотларига қараганда, ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан сабзавот нархи 7 процент ошган, мева 18 процент, гўшт 10 процент қимматлашган. Квартира ҳақи 10,5 процент кўпайган. Иситиш ва ёритиш 8 процент, мебеллар 7 процент қимматлашган.

КАНАЛ ЗОНАСИДА УРУШ ҲАРАКАТЛАРИ

ҚОҲИРА, 30 июль. (ТАСС). Мисрнинг оғир артиллерияси кеча Сувайш каналини бўйлаб ўтган бутун фронтда Исроил қўшинларининг позицияларини икки марта тўпга тутди.

Миср ҳарбий қўмондонлигининг МЕН агентлиги тарқатган ахборотида айтилишича, каналнинг шимолий қисмидаги Исроил позициялари тўпга тутилиши натижасида Исроилнинг икки танки яксон қилинган ва бронетранспортери ёндирилган.

Миср артиллерияси ўша куни кечқурун Исроилнинг Порт—Тавфиқ, Ал—Габассат, Аш—Шатта, Деверсуар, Ал—Фирдан, Ал—Кантара ва Ат—Тина районларидаги позицияларини яна тўпга тутди. Душманнинг ўқ-дори омборлари ва бошқа иншоотлари тўғри нишонга олинганлиги аниқланди.

Ахборотда яна айтиладики, Исроилнинг бир тўда самолётлари кеча Бирлашган Араб Республика қўшинларининг Сувайш канали зонасидаги позицияларига икки марта ҳужум қилган.

ГАЗЕТАЛАРНИНГ БАҲОСИ ОШДИ

СТОКГОЛЬМ, 30 июль. (ТАСС). Швециядаги кўпгина марказий ва маҳаллий газеталарнинг нархи 1 августдан бошлаб 20 процент ошади. Булар орасида «Дагенс Нюхетер», «Свенска Дагбладет», «Экспрессен», «Афтонбладет» каби йирик газеталар бор.

Кейинги 15 йил ичида Швецияда газеталарнинг нархи икки баравар ошди.

ШАРҚИЙ ПОКИСТОНДА СУВ ТОШҚИНИ

КАРОЧИ, 30 июль. (ТАСС). Сув тошқини муносабати билан Шарқий Покистондаги аҳвол оғирлашди. Жамна дарёси сувининг сатҳи 1954 йилдагидан ҳам баланд кўтарилди. 1954 йилда дарё сувининг сатҳи ғоят баланд кўтарилган эди. Аҳоли қалин бўлган олти қишлоқ сув остида қолди. Падма дарёси қирғоқларининг нураши натижасида уч қишлоқ тамомила вайрон бўлди. Иҳота дамбаларини ўпириб ўтган дарё Муншигани шаҳрини ғарқ қилди. Шарқий Покистоннинг кенг майдонлари сув остида қолди. Армия шай қилиб қўйилди. Қутқазувчи командалар аҳолини бошқа жойларга кўчирмоқдалар. Қурбонлар бор. Неча ўн минглаб киши бошпанасиз қолди.

Покистон президенти Яҳёхон зарар кўрганларга ёрдам бериш учун икки миллион рупия ажратди.

Спорт

«ПОЛИТОТДЕЛ» ҒАЛАБА ҚОЗОНДИ

Бир тур муқаддам пойтахт областининг «Политотдел» колхози командаси Барнаулда йирик ҳисобда мағлубиятга учраган эди. Қишлоқ футболчилари майдон эгаларининг киритган 6 тўпига биронта жавоб тўпи қайтара олмадилар.

Ниҳоят ўтган куни бўлиб ўтган учрашувда политотделчилар ўз мухлисларини мамнун этишди. Ўз майдонида Уст-Каменогорскнинг «Восток» футболчиларини қабул қилган «Политотдел» 2:0 ҳисобида муваффақиятга эришди. Тўпларни биринчи қисмда ярим ҳимоячи Ан (11 метрлик жарима тўпи) ҳамда иккинчи қисмда (85 минут) Шевченколар киритишди.

Турнир пешқадамларидан Фарғонанинг «Нефтяник» командаси эса Йошкар Ола шаҳрининг «Спартак» футболчиларини қабул қилдилар. Ўйин 1:1 ҳисобида дуранг бўлиб тугади.

ЭШПАРДАЕВ — ЕВРОПА ЧЕМПИОНИ

Роттердамнинг «Пломпер» ҳавзасида сув полоси бўйича ёшларнинг Европа чемпионати тугади. 11 мамлакат командалари иштирок этган мусобақаларда СССР ёшлар терма командаси ғолиб чиқди.

Шуниси қувончлики, терма командамизнинг ғалабасида ҳамшаҳаримиз, «Меҳнат» жамияти вакили И. Эшпардаевнинг ҳам муносиб улуши бор. Шундай қилиб, биринчи марта ўтказилган чемпионатда ҳамшаҳаримиз қитъа ғолиби унвонига сазовор бўлди.

УЧ МЕДАЛЬ КАВАЛЕРИ

Тошкентлик «Спартак» кўнгилли спорт жамияти вакили, велосипедчи Л. Маркелова Вентспилс шаҳрида ўтказилган мамлакат шахсий—команда биринчилигида ажойиб муваффақиятга эришди. У уч километр масофада ўтказилган команда пойга мусобақасида барча рақибларини орқада қолдириб, биринчи ўрин ҳамда олтин медалга сазовор бўлди.

Шунингдек, спартакчи қиз командалараро 3 даврали пойгада ҳам, таъқибли пойгада ҳам бўш келмади. Велотрек мусобақаларининг бу кўринишларида у кумуш ва бронза медаллари билан тақдирланди. Маркелованинг клуб дўсти, СССР спорт мастери Д. Гражданкин эса 30 даврадан иборат команда пойгасида маррага иккинчи бўлиб етиб келди ва кумуш медаль билан мукофотланди.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

Телевидение

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

9.55 — **Кўрсатувлар программаси.**

Ўзбек тилида: 10.00 — **Телеминиатюралар театри**, 10.40 — **Олтин калитча** (бадиий фильм).

12.00 дан — **Москва кўрсатади**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

16.55 — **Кўрсатувлар программаси**, 17.00 — **Телеянгиликлар** (рус тилида).

Ўзбек тилида: 17.10 — **«Бойчечак»** (кичкинтойлар учун), 17.40 **Мультфильм**, 18.10 — **Қалб даъвати** («Ёшлик» студияси кўрсатади), 18.50 — **Телеянгиликлар**, 19.05— **«Гулноз»** (рақслар гулдастаси) 19.50 — **Кўрсатувлар программаси**

20.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

15.30 дан — **Москва кўрсатади**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — **«Турмуш ва маданият»**, 20.40 — **Мўъжизалар маскани** (цирк программаси), 21.40 — **Қайсарлар** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан— **Душанба кўрсатади.**

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/VIII да **Алишер Навоий**, 2/VIII да **Парвона**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 1/VIII да **Паранжи сирлари**, 2/VIII да **Менинг жаннатим** (қишки бинода).

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Оқ бўрилар — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Қизлар фитнаси — «МОСКВА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз 3, 5 ва кеч 7 да), **Тошдаги достон** (кундуз соат 12, 5 яримда).

Сайҳа (кундуз соат 2.40 ва кеч 8.20 минутларда). НАВОИЙ номли.

Бувасн тушмагурей — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Чўри —«ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Гул ва тош — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 12, 3, кеч 6, 8.45 минутда).

Ҳалоскорлик — «МОСКВА» (кундуз соат 3 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 9 ва 10.40 минутда бошланади).

Қизлар фитнаси — «ХИВА».

Оқ бўрилар — «ФЕСТИВАЛЬ».

Кашмирдаги севги —«РАКЕТА».

ЛЕНИН КОМСОМОЛИ НОМЛИ МАРКАЗИЙ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

1, 2 АВГУСТДА

(кураш майдонида)

Республика ашулачилар конкурсининг ғолиби

ИКРОМЖОН БЎРОНОВ

ва

ёш хушовоз хонандалар ЖЎРАХОН РАҲИМОВ, АНВАРЖОН ТИЛЛАНАЗАРОВЛАР

иштирокида

Катта концерт

Қатнашадилар: Чавандоз ХУДОЙБЕРГАНОВ, Убайдулла АВАЗОВ, Шомурод ФАРМОНОВ, Ҳожиакбар ҲАМИДОВ, Рустам ҲОЛИКОВ, Раҳимжон ТУРСУНОВ, Гўзалхон ҲАМИДОВА, Василахон ҲОШИМОВА ва бошқалар.

Концерт кеч соат 8 ярймда бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

СЕРГЕЛИ ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ ВА ТЕМИР-БЕТОН КОНСТРУКЦИЯЛАРИ КОМБИНАТИ

чекланмаган миқдорда истеъмол қилувчи ташкилот автотранспортида **рудасиз материалларни: қум**, 20мм фракцияли **шағал**, 20мм фракцияли **майда тош** доначаларини

СОТАДИ

Мурожаат учун адрес: Сергели қишлоғи, 3-тупик, Заречная кўчаси, бухгалтерия.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Г. 1701. ИНДЕКС — 64697. Р — 02689.